

Bruxelles, den 1.7.2020
COM(2020) 275 final

2020/0137 (NLE)

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING

om erhvervsrettet uddannelse med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed

{SWD(2020) 123 final}

DA

DA

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Forslaget til Rådets henstilling om erhvervsrettet uddannelse¹ med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed blev bebudet i meddelelsen "Et stærkt socialt Europa for retfærdig omstilling" af 14. januar 2020². Forslaget er en vigtig del af den igangværende gennemførelse af **den europæiske søjle for sociale rettigheder** ved at styrke det første princip om "uddannelse og livslang læring".

"Den fælles erhvervsuddannelsespolitik" som defineret i Romtraktaten er blevet videreudviklet ved indledningen af Københavnprocessen i 2002, som samler medlemsstaterne, arbejdsmarkedets parter og Kommissionen, og er også blevet støttet af sammenslutninger af erhvervsuddannelsesudbydere. **De erhvervsrettede uddannelser tegner sig i Den Europæiske Union for ca. halvdelen af de personer, der har afsluttet en sekundæruddannelse på andet trin.** De forbereder de unge på at træde ind på arbejdsmarkedet samt imødekommer erhvervsaktive personers behov for opkvalificering og omskoling til mange forskellige formål: at hjælpe personer i beskæftigelse med løbende at forbedre deres færdigheder og tilpasse dem til arbejdsmarkedets skiftende behov eller med at forhandle jobskifte og at hjælpe arbejdsløse med at tilegne sig de færdigheder, de behøver for at komme tilbage på arbejdsmarkedet, og mere generelt at udruste de lærende med den viden, de færdigheder og den indstilling, som de behøver for at trives og udvikle sig fagligt, socialt og personligt.

Covid-19-pandemien har i alvorlig grad forstyrret de normale uddannelsesaktiviteter, herunder erhvervsrettede uddannelser i hele Europa. Til trods for, at medlemsstaterne hurtigt gik over til løsninger med digital læring, har inddæmningstiltagene og den deraf følgende krise sat uddannelsessystemets modstandsdygtighed på prøve. Situationen inden for erhvervsrettede uddannelser blev yderligere forværret af, at praktisk uddannelse — i form af arbejdsbaseret læring og lærlingeuddannelser — er blevet suspenderet i de fleste sektorer³.

Den økonomiske genopretning efter covid-19-krisen er en lejlighed til at fremskynde reformer af de erhvervsrettede uddannelser og til at gøre dem mere robuste, navnlig gennem digitalisering af læringstilbud og -metoder og gennem fleksibel tilpasning til arbejdsmarkedets skiftende behov. Heri indgår at være opmærksom på behovet for, at hver enkelt lærende, lærer og underviser har adgang til digitale værktøjer og teknologier samt passende vejledningsforanstaltninger. Digitale værktøjer såsom simulatorer, virtuel og udvidet virkelighed kan potentielt gøre uddannelse mere tilgængelig og mere effektiv for navnlig små og mellemstore virksomheder, der tilbyder praktikpladser. Virksomhedernes uddannelsescentre og erhvervsekspertisecentre kan også spille en vigtig rolle i den henseende.

¹ Erhvervsrettet uddannelse skal forstås som uddannelse, der har til formål at udstyre unge og voksne med viden, knowhow, færdigheder og/eller kompetencer, der kræves i særlige erhverv eller mere bredt på arbejdsmarkedet, og kan gives i formelle og ikkeformelle sammenhænge på alle niveauer i den europæiske referenceramme for kvalifikationer, herunder på tertiært niveau.

² Meddelelse fra Kommissionen: "Et stærkt socialt Europa for retfærdig omstilling", COM(2020) 14 final.

³

https://www.cedefop.europa.eu/files/cedefop_community_apprenticeship_experts_synthesis_how_are_european_countries_managing_apprenticeships_to_respond_to_the_coronavirus_crisis.pdf

Da pandemien forventes at forårsage den værste recession i EU's historie, vil unge, der træder ind i arbejdsstyrken på nuværende tidspunkt, finde det vanskeligere at sikre sig deres første job⁴. Tidligere kriser har vist, at det er de unge, der rammes hårdest. Det er derfor afgørende for genopretningen efter covid-19-krisen at styrke erhvervsuddannelsessystemerne yderligere, idet erhvervsrettet uddannelse i den tidligere økonomiske og finansielle krise har vist sig at udgøre en væsentlig del af indsatsen for at understøtte ungdomsbeskæftigelsen. Navnlig lærlingeuddannelser, arbejdsbaseret læring, men også kortvarige erhvervsuddannelsesprogrammer rettet mod arbejdsløse, har vist sig at være en vej til øget beskæftigelsesegnethed og lettere adgang eller tilbagevenden til arbejdsmarkedet⁵. Nærværende forslag vil bidrage til uddannelsesstilbud af høj kvalitet, navnlig hvad angår lærlingeuddannelser og andre erhvervsuddannelsesprogrammer inden for rammerne af **ungdomsgarantien**, ved at sikre arbejdsmarkedsrelevans, digitalisering og miljømæssig bæredygtighed i forbindelse med de erhvervsrettede uddannelser. Forslaget vil også indeholde en opfordring til, at støtten til lærlingeuddannelser øges, og at den europæiske alliance for lærlingeuddannelser fornyer og styrker sit engagement i at sikre effektive lærlingeuddannelser af høj kvalitet.

En modernisering af erhvervsuddannelsessystemerne berettiges desuden af, at **jobmarkedet og kravene til kvalifikationer er under forandring**. Igangværende udviklingstendenser som automatisering og digitalisering af produktion og tjenesteydelser fortsætter med at omforme jobmarkederne. Hertil kommer, at den bredere dobbelte omstilling til en **mere digital og grønnere økonomi** vil kræve en tilpasning af de erhvervsrettede uddannelser, således at de lærende tilegner sig de færdigheder, der er nødvendige for den grønne og digitale omstilling, samtidig med at de erhvervsrettede uddannelsers centrale rolle for **det livslange læringskontinuum** bekræftes og styrkes. I den forbindelse er det vigtigt med tværfaglig læring, der slår bro over kløften mellem formelt adskilte eller parallelle læringsområder, herunder mellem sundheds- og miljøsektoren⁶.

Med den politiske ramme for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet og de specifikke prioriteter for erhvervsrettet uddannelse, der ophører i 2020, er der mulighed for at fastlægge en ny og mere ambitiøs EU-politik for erhvervsrettet uddannelse, hvor der tages højde for ovenstående udfordringer. Det overordnede mål bør være at modernisere EU's erhvervsuddannelsespolitik for at opfylde det store behov for opkvalificering og omskoling, der følger af den fælles ambition om at være rustet til det 21. århundredes udfordringer, navnlig med det formål at støtte genopretningen efter covid-19-pandemien og bidrage til opbygningen af en mere bæredygtig, retfærdig og modstandsdygtig Europæisk Union.

Forslaget er fast forankret i andre af Kommissionens kommende politiske initiativer, især Kommissionens meddelelse om den europæiske dagsorden for færdigheder med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed⁷, meddelelsen "Støtte til ungdomsbeskæftigelse — En bro til job for den næste generation"⁸, handlingsplanen for digital uddannelse, strategirammen for det europæiske samarbejde på

⁴ Europæisk økonomisk prognose, foråret 2020. Institutional paper 125, maj 2020. Europa-Kommissionen.

⁵ Beskæftigelsen blandt personer med en afsluttet erhvervsrettet uddannelse steg gradvist fra 73,7 % i 2009 til 79,5 % i 2018.

⁶ Som det for eksempel anbefales i Kommissionens meddelelse fra 2019 om en strategisk tilgang til lægemidler i miljøet

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA-EN/TXT/?qid=1593521861232&uri=CELEX:52019DC0128&from=DA>.

⁷ COM(2020) 274 final.

⁸ COM(2020) 276 final.

uddannelsesområdet (ET 2020) samt det europæiske uddannelsesområde, der omfatter alle uddannelsesniveauer og -typer.

- **Forslagets anvendelsesområde**

Kommissionens forslag til Rådets henstilling om erhvervsrettet uddannelse med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed har til formål at forny EU's erhvervsuddannelsespolitik ved at:

- (a) **modernisere Unionens erhvervsuddannelsespolitik**, så den støtter omstillingen til en grøn og digital økonomi i en tid med demografiske forandringer og ligeledes støtter de nationale systemers opadgående konvergens. I lyset af de erhvervsrettede uddannelsers og navnlig lærlinguddannelsernes centrale betydning for en øget beskæftigelsesegnethed vil den foreslåede modernisering ligeledes **understøtte unges beskæftigelsesegnethed og støtte voksne med behov for løbende opkvalificering og omskoling**. Moderniseringen vil også omfatte øget anvendelse af digitale værktøjer og en fortsat digitalisering af erhvervsuddannelsessystemerne, hvilket vil bidrage til at gøre dem mere robuste
- (b) **bekræfte de erhvervsrettede uddannelsers centrale rolle for det livslange læringskontinuum** og deres stærke tilknytning til alle uddannelsessektorer, hvilket kræver gennemtrængelighed og gennemsigtighed
- (c) **strømline den europæiske samarbejdsproces** på erhvervsuddannelsesområdet ved at integrere og tilpasse instrumenterne til kvalitetssikring af erhvervsuddannelserne (EQAVET) og til fleksibilitet og individuelt tilrettede forløb (ECVET)
- (d) **forenkle styringen af erhvervsrettede uddannelser på EU-plan** (med hensyn til at integrere de gældende ECVET- og EQAVET-henstillinger i nærværende forslag og ophæve dem som følge heraf) og fastlægge arbejdsmetoder, typer af støtteaktiviteter på EU-plan og en overvågningsramme for at vurdere fremskridtene hen imod gennemførelse af denne henstilling i fuld overensstemmelse med den bredere ramme for uddannelsesstyring.

Mere konkret er de nye elementer i forbindelse med foranstaltninger, der skal træffes **på nationalt plan**, følgende:

- **at fokusere på erhvervsuddannelsessystemernes centrale rolle for unge**, der kommer ind på arbejdsmarkedet, men også på, at de bør indtage en lige så vigtig rolle for voksne med behov for løbende opkvalificering og omskoling
- **at give erhvervsuddannelsesudbydere en grad af autonomi**, så de kan reagere hurtigt på udfordringer med færdigheder, tilbyde programmer til hurtig omskoling og arbejde i tætte partnerskaber med arbejdsgivere fra både den offentlige og den private sektor
- **at modulopbygge erhvervsuddannelsesprogrammer** og udvide dem til højere kvalifikationsniveauer og mikroeksamensbeviser
- **at sammenkoble erhvervsrettet uddannelse med fremtidsorienterede økonomiske strategier og innovationssystemer**
- (hovedsageligt gennem Erasmus+) **at fremme erhvervsekspertisecentre**⁹, der er koblet sammen med intelligente specialiseringsstrategier, og som tilbyder innovative

⁹ Det er meningen, at erhvervsekspertisecentre skal være referencepunkter i verdensklasse for uddannelse på specifikke områder, herunder både grundlæggende uddannelse af unge og løbende

tjenester, der omfatter klynger¹⁰, virksomhedsinkubatorer, støtte til nystartede virksomheder og udbredelse af teknologi i navnlig små og mellemstore virksomheder (SMV'er), med det formål at gøre de erhvervsrettede uddannelser mere modstandsdygtige og bedre rustede til øget digitalisering, øge deres digitale parathed og fremme en omstilling fra sektorer i tilbagegang til nye vækstsektorer

- **at integrere miljømæssig og social bæredygtighed** i erhvervsuddannelsernes undervisningsplaner og organisatoriske styring og i den forbindelse knytte miljøaspektet sammen med andre områder
- **at sikre bedre gennemtrængelighed** mellem uddannelsessystemerne
- på baggrund af covid-19-pandemien **at forbedre erhvervsuddannelsesinstitutionernes digitale parathed** ved at fremme nye læringsmiljøer, værktøjer og pædagogiske metoder, navnlig i forbindelse med digitalisering, imødekomme både erhvervsuddannelsesspecifikke og tværfaglige undervisningsplaner og indhold samt integrere digitaliseringsaspektet i EQAVET-rammen
- **at gøre erhvervsuddannelse mere tillokkende** for lærende og virksomheder, herunder mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder, bl.a. gennem internationalisering og øgede mobilitetsmuligheder for lærende og ansatte ved hjælp af Erasmus+-programmet og andre finansieringsmuligheder
- at bekæmpe **kønsbias** og kønsstereotype valg samt bakke op om mangfoldighed og inklusion
- **at fastlægge et sæt indikatorer og mål** for at muliggøre både kvantitativ og kvalitativ overvågning af erhvervsuddannelsessystemernes udvikling.

Ud over på ny at bekræfte den rolle, som trepartsudvalget Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsrettet Uddannelse spiller, vil forslaget også omfatte følgende **nye elementer på EU-plan**:

- **oprettelse af en støttetjeneste**, der tager højde for erhvervsuddannelsessystemernes forskellige aspekter (f.eks. lærlinguddannelser, erhvervsekspertisecentre, erhvervsrettet efter- og videreuddannelse, kvalitetssikring) og samler forvaltningen af flere særskilte støttestrukturer (EQAVET- og ECVET-sekretariater, støttetjenester vedrørende lærlinguddannelser, ekspertarbejdsgrupper)
- **understøttelse af erhvervsuddannelsesinstitutioners digitale parathed** gennem øget anvendelse af SELFIE-værktøjet og den gradvise udbygning af det til at omfatte arbejdsbaseret læring¹¹

opkvalificering og omskoling af voksne, gennem fleksible og rettidige uddannelsesstilbud inden for de færdigheder, der er brug for i virksomhederne. Centrene opererer lokalt, idet de som helt integrerede dele af de lokale innovationsøkosystemer og klynger samler en lang række lokale partnere såsom udbydere af erhvervsrettet uddannelse, arbejdsgivere, forskningscentre, udviklingsagenturer, arbejdsformidlinger (m.fl.) om at skabe "færdighedsøkosystemer", der bidrager til regional, økonomisk og social udvikling, innovation og strategier for intelligent specialisering.

¹⁰ Industriklynger er grupper af specialiserede virksomheder, ofte SMV'er, og andre tilknyttede, understøttende aktører i et givent område, der arbejder tæt sammen. De cirka 3 000 specialiserede klynger i Europa tegner sig for 54 millioner arbejdspladser. I den nye strategi for Unionens industripolitik anerkendes klynger som et effektivt økonomisk udviklingsinstrument til støtte for industriel innovation lokalt.

¹¹ SELFIE (Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational Technologies) er et gratis værktøj, som kan brugertilpasses og er let at bruge, og som hjælper skoler til

- **fremme af europæisk erhvervsuddannelse som et globalt referencepunkt for udvikling af færdigheder** samt fremme af mobilitet og anerkendelse af erhvervsuddannelseskvalifikationer og resultater af læringsophold i udlandet, herunder gennem udviklingen af europæiske kerneprofiler inden for erhvervsrettet uddannelse som led i Europass-platformen, om muligt suppleret med erhvervsfagligt digitalt indhold
- **indførelse af en peerevalueringsproces vedrørende kvalitetssikring** inden for erhvervsuddannelser for at støtte opadgående konvergens med hensyn til kvalitet, gennemsigtighed og gensidig tillid.

Den politiske baggrund

Kommissionen har som reaktion på covid-19-krisen fremlagt en ambitiøs og omfattende **plan for genopretning og forberedelser til den næste generation**. I planen fremlægges der en køreplan for, hvordan der sættes skub i Europas økonomi, hvordan der bevares og skabes arbejdspladser, hvordan den grønne og den digitale omstilling fremmes, og hvordan den gøres mere retfærdig, mere modstandsdygtig og mere bæredygtig for kommende generationer. Det understreges, at det er blevet stadig vigtigere at forbedre og tilpasse færdigheder, viden og kompetencer.

"Next Generation EU"-instrumentet¹² vil for perioden 2021-2024 rejse ny finansiering på finansmarkederne til den nyligt foreslåede **genopretnings- og resiliensfacilitet**¹³ og **REACT-EU**-initiativet¹⁴. Begge programmer vil omfatte investeringer i **færdigheder og uddannelse** med henblik på at skabe grobund for en grøn, digital og modstandsdygtig genopretning. Kommissionen har også tilpasset sine forslag til den kommende Europæiske Socialfond Plus for i endnu højere grad at støtte **ungdomsbeskæftigelsesforanstaltninger, uddannelse og færdigheder**.

Som led i genopretningsstrategien har Kommissionen desuden foreslået at yde betydelig supplerende støtte på 30 milliarder EUR til **Fonden for Retfærdig Omstilling**, så den samlede støtte når op på 40 milliarder EUR. Disse midler vil blive brugt på at afhjælpe de socioøkonomiske virkninger af omstillingen til klimaneutralitet i de mest påvirkede regioner ved f.eks. at støtte omskoling af arbejdstagere, hjælpe SMV'er med at skabe nye økonomiske muligheder og investere i overgangen til ren energi og den cirkulære økonomi¹⁵.

Dette hænger sammen med **den europæiske grønne pagt**, som er EU's nye vækststrategi, der sigter mod at omstille EU til et retfærdigt og velstående samfund med en moderne, ressourceeffektiv og konkurrencedygtig økonomi, hvor der i 2050 ikke længere er nogen nettoemissioner af drivhusgasser, og hvor den økonomiske vækst er afkoblet fra

at vurdere, hvor de står i forhold til læring i den digitale tidsalder. Formålet med værktøjet, som er udarbejdet af JRC, er at hjælpe skoler med at implementere digitale teknologier i undervisning, læring og vurdering af elever/studerende. Det kan fremhæve, hvad der fungerer godt, hvor der er behov for forbedring, og hvad man bør prioritere. Værktøjet er i øjeblikket tilgængeligt på de 24 officielle sprog i Den Europæiske Union, og der vil blive tilføjet flere sprog med tiden. SELFIE indsamler — anonymt — elevers/studerendes, læreres og skolelederes synspunkter om, hvordan teknologi bruges på deres skole. Dette gøres via korte udsagn og spørgsmål og en enkel enighedsskala fra 1-5. Udsagnene dækker områder som f.eks. ledelse, infrastruktur, efteruddannelse af lærere og elevers/studerendes digitale kompetencer. Resultaterne af selvevalueringen kan anvendes strategisk på systemniveau eller på institutionelt plan til at foretage opfølgende investeringer i kapacitetsopbygning og i infrastrukturen i overensstemmelse med de konstaterede mangler.

¹² COM(2020) 456 final.

¹³ COM(2020) 408 final.

¹⁴ COM(2020) 451 final.

¹⁵ COM(2020) 442 final.

ressourceanvendelsen. Investeringer i en **mere cirkulær økonomi**¹⁶ kan potentielt bidrage til at gøre EU mindre afhængigt af eksterne leverandører og mere modstandsdygtigt over for globale forsyningsproblemer. Den kommende **renoveringsbølge** vil fokusere på at skabe arbejdspladser inden for byggeri, renovering og andre arbejdskraftsintensive industrier¹⁷. Omstillingen inden for de områder vil medføre et øget behov for opkvalificering og omskoling. Erhvervsuddannelsesprogrammer kan være et nøgleredskab til at levere disse færdigheder og kan sandsynligvis også være et vigtigt redskab til at bidrage til andre initiativer under den europæiske grønne pagt¹⁸.

Kommissionen har også vedtaget **en ny industristrategi for Europa**¹⁹ for at adressere den dobbelte grønne og digitale omstilling. I strategien opfordres der til en afgørende indsats for at gøre livslang læring til en realitet for alle og sikre, at vores uddannelse kan holde trit med den dobbelte omstilling. Ligeledes opfordres videregående uddannelser og erhvervsrettede uddannelser til at levere flere videnskabsfolk, ingeniører og teknikere til arbejdsmarkedet. **SMV-strategien for et bæredygtigt og digitalt Europa** fremhæver ligeledes, hvordan stadig flere SMV'er står over for den udfordring, det er at finde de nødvendige færdigheder, samt at det vigtigste problem for en fjerdedel af SMV'erne i Den Europæiske Union stadig er at få adgang til kvalificeret personale eller erfarne ledere²⁰. Erhvervsrettet uddannelse er særlig relevant for SMV'er for at sikre, at deres arbejdsstyrke har de færdigheder, der er brug for på arbejdsmarkedet.

De muligheder og udfordringer, der er forbundet med den igangværende digitale omstilling, og Europas politiske reaktion er beskrevet i strategien **Europas digitale fremtid i støbeskeen**, som fremhæver behovet for at investere i alle europæeres uddannelse og digitale færdigheder under hensyntagen til den vedtagne **strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025**²¹.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORCIONALITETSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

I henhold til artikel 166, stk. 1, i TEUF skal Unionen iværksætte en erhvervsuddannelsespolitik, der støtter og supplerer medlemsstaternes aktioner med fuld respekt for, at ansvaret for undervisningsindholdet og tilrettelæggelsen af erhvervsuddannelserne ligger hos medlemsstaterne. I henhold til artikel 166, stk. 2, i TEUF er målene for Unionens indsats:

- at lette tilpasningen til den industrielle udvikling, navnlig ved erhvervsuddannelse og omskoling

¹⁶ COM(2020) 98 final.

¹⁷ COM(2020) 456 final.

¹⁸ Eksempelvis fremhæver EU's biodiversitetsstrategi for 2030 (COM(2020) 380 final) den centrale rolle, som færdigheder spiller i overgangen til en grøn økonomi og i bekæmpelsen af tab af biodiversitet, idet der fokuseres på uddannelse og omskoling af arbejdsstyrken i en bred vifte af sektorer. Dette vil også bidrage til den kommende handlingsplan for nulforurening for luft, vand og jord, hvor det er vigtigt at samle uddannelse og færdigheder fra forskellige områder såsom miljø og sundhed for at håndtere disse stadig mere tværfaglige udfordringer. Jord til bord-strategien (COM(2020) 381 final), der sigter mod at omstille den måde, hvorpå vores fødevarer produceres og ender på vores tallerkener, anerkender ligeledes den centrale understøttende rolle, som viden og vejledning har for omstillingen.

¹⁹ COM(2020) 102 final.

²⁰ COM(2020) 103 final.

²¹ Kommissionens meddelelse "Et EU med ligestilling: strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025", COM(2020) 152 final.

- at forbedre den grundlæggende erhvervsuddannelse samt efter- og videreuddannelsen i et livslangt læringsperspektiv for at lette den erhvervsmæssige integration og reintegration på arbejdsmarkedet
- at lette adgangen til erhvervsuddannelse og begunstige mobiliteten for erhvervslærere og personer under uddannelse, navnlig unge
- at stimulere samarbejdet mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder
- at fremme udvekslingen af oplysninger og erfaringer om spørgsmål, der er fælles for medlemsstaternes uddannelsessystemer.

I henhold til artikel 165, stk. 1, i TEUF, skal Unionen bidrage til udviklingen af et højt uddannelsesniveau ved at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt at støtte og supplere disses indsats, med fuld respekt for medlemsstaternes ansvar for undervisningsindholdet og opbygningen af uddannelsessystemerne. I henhold til artikel 165, stk. 2, andet og fjerde led, i TEUF er målene for Unionens indsats:

- at begunstige studerendes og læreres mobilitet, bl.a. ved at fremme den akademiske anerkendelse af eksamensbeviser og studieperioder
- at fremme udvekslingen af oplysninger og erfaringer om spørgsmål, som er fælles for medlemsstaternes uddannelsessystemer.

• **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

I arbejdet med at udvikle et højt uddannelsesniveau og iværksætte en erhvervsuddannelsespolitik har EU ansvaret for at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt at støtte og supplere deres indsats.

Eftersom erhvervsuddannelsessystemernes kvalitet og konvergens understøtter den frie bevægelighed for personer, varer og tjenesteydelser, EU's arbejdsstyrkes modstandsdygtighed og i sidste ende et velfungerende og bæredygtigt indre marked, kan opgaven kun løses på europæisk plan.

Ifølge artikel 166, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde skal Unionen iværksætte en erhvervsuddannelsespolitik, der støtter og supplerer medlemsstaternes aktioner med fuld respekt for, at ansvaret for undervisningsindholdet og tilrettelæggelsen af erhvervsuddannelserne ligger hos medlemsstaterne.

I artikel 165, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Union fastlægges det, at Unionen bidrager til udviklingen af et højt uddannelsesniveau ved at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt at støtte og supplere disses indsats, med fuld respekt for medlemsstaternes ansvar for undervisningsindholdet og opbygningen af uddannelsessystemerne.

I overensstemmelse med nærhedsprincippet skitserer forslaget den nye EU-erhvervsuddannelsespolitik og fremsætter henstillinger med henblik herpå.

Denne henstilling berører ikke direktiv 2005/36/EF²² som ændret ved direktiv 2013/55/EU²³ om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer og den dertil knyttede gensidige anerkendelsesordning.

• **Proportionalitetsprincippet**

De foranstaltninger, der foreslås i forbindelse med henstillingen, står i forhold til det, der er

²² EUT L 255 af 30.9.2005.

²³ EUT L 354 af 28.12.2013.

nødvendigt for at nå målene. Forslaget til Rådets henstilling støtter de reformprocesser, som de enkelte lande har iværksat, og supplerer medlemsstaternes indsats på erhvervsuddannelsesområdet. Den foreslåede indsats respekterer medlemsstaternes praksis og forskelligartetheden af deres systemer. I forslaget tages der hensyn til en differentieret tilgang, som afspejler medlemsstaternes forskellige økonomiske, finansielle og sociale situationer og de forskellige arbejdsmarkedsforhold.

- **Valg af retsakt**

Den foreslåede retsakt er en rådshenstilling, som overholder nærheds- og proportionalitetsprincippet. Den tager udgangspunkt i den eksisterende EU-ret og er i overensstemmelse med den type retsakter, der er vedtaget for EU's indsats på uddannelses- og beskæftigelsesområdet. Som retsakt er den et tegn på medlemsstaternes tilsagn til foranstaltningerne i denne henstilling, og den udgør et solidt politisk grundlag for samarbejde på EU-plan på dette område under fuld hensyntagen til medlemsstaternes kompetence, når det gælder politikker inden for almen og erhvervsrettet uddannelse, sociale forhold og beskæftigelse.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning

Ikke relevant.

Høringer af interesserede parter

Der har siden 2017 fundet en grundig og målrettet høring sted med henblik på at definere hovedelementerne i den fremtidsrustede erhvervsrettede uddannelse på baggrund af nye tendenser og udfordringer (digitalisering, automatisering, robotteknologi, kunstig intelligens, en grøn og bæredygtig økonomi, herunder klimaændringer, samt globalisering, nye forretningsmodeller, nye former for arbejdstilrettelæggelse, demografisk udvikling, aldring og migration).

Høringerne omfattede alle relevante interesserede parter:

- medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter fordelt på generaldirektørerne for erhvervsrettet uddannelse og trepartsudvalget Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsrettet Uddannelse, som vedtog en [udtalelse om erhvervsuddannelsernes fremtid efter 2020](#)
- de europæiske arbejdsmarkedsparter (med deres positionspapirer: [EFS](#), [SME United](#) og [BusinessEurope](#)) i en særlig høring i januar 2020
- [sammenslutninger af europæiske erhvervsuddannelsesudbydere](#).

[En undersøgelse af udfordringerne ved covid-19-pandemien og dens indvirkning på erhvervsrettet uddannelse](#), som Kommissionen foretog i perioden marts-maj 2020, viste følgende resultater:

- Der findes mange værktøjer til udarbejdning af undervisningsmateriale til brug for fjernundervisning. Imidlertid er onlinematerialet til erhvervsrettet uddannelse ikke så udviklet for så vidt angår arbejdsbaseret læring og de praktiske dele af uddannelsen.
- Lærende på erhvervsrettede uddannelser risikerer at være dårligere stillet end lærende på andre uddannelsesspor, idet der bruges flere kræfter på at udvikle materiale til almindelige skolefag end til typisk erhvervsrettet indhold.

- Der er opstået væsentlige forstyrrelser i "forsyningskæden" af lærlingeuddannelser. Lærlinge har stort set ikke været i stand til at møde på arbejde i virksomhederne i de sektorer, hvis aktiviteter er blevet lukket ned (f.eks. restaurationsbranchen, wellness, turisme og fremstillingsindustrien). I visse tilfælde ses der øget frafald som følge af afbrydelse eller ophør af en eventuel økonomisk kompensation.
- Arbejdsgiverne har ringe mulighed for at fokusere på at uddanne de unge eller deres ansatte, da det overordnede fokus er at sikre forretningskontinuiteten. Imidlertid udnyttede enkelte arbejdsgivere og uddannelsesudbydere nedlukningen til at understøtte uddannelse af deres ansatte og til at fremskynde udbredelsen af digitale læringssystemer og digitalt indhold.
- Den hurtige omstilling til en så markant anderledes uddannelsesform er en stor udfordring for både lærere, undervisere og lærende, men mange interessenter har stillet deres bistand til rådighed (erhvervsuddannelsesudbydere, lokale myndigheder, forlag, NGO'er, virksomheder osv.).
- Der er et stærkt ønske om en europæisk onlineplatform (som er sikker, kvalitetssikret, flersproget osv.), hvor der kan knyttes kontakter, udveksles god praksis og udbydes digitale løsninger, herunder til brug for arbejdsbaseret læring.

I en lignende analyse udført af Cedefop udpeges der også nogle udfordringer for erhvervsuddannelsessektoren: Fjernundervisning er ofte sammenstykket og afhænger i høj grad af skolernes og lærernes e-færdigheder og tilgængelighed samt af de pågældende sektorer. Anvendelsen af den spænder vidt, fra simpel kommunikation/opretholdelse af kontakten mellem undervisere og deltagere til adgang til ressourcer (videoer osv.) og til reel undervisning. Analysen afdækkede også, at lærlinge i navnlig de virksomheder, der stiller basale tjenester som sundheds- og madordninger til rådighed, fortsætter deres uddannelse og arbejde, så længe sundheds- og sikkerhedsforanstaltningerne overholdes. I modsætning hertil har lærlingene ikke været i stand til at møde på arbejde i sektorer, hvis aktiviteter er blevet lukket ned ved lov, hvilket i de fleste lande omfatter restaurationsbranchen, wellness og turisme²⁴. I betragtning af den høje forekomst af kvindelige arbejdstagere i de sektorer skønnes kvinder at have været særligt berørt af nedlukningen.

Mere generelt blev følgende dokumentation og fora anvendt til at definere den fremtidige erhvervsuddannelsespolitik:

- Cedefops projekt om [ændring af erhvervsuddannelsernes art og rolle i Europa](#) (2016-2018)
- Cedefops opinionsundersøgelse om erhvervsrettede uddannelser (2017) baseret på svar fra i alt 35 646 borgere i medlemsstaterne
- Kommissionens [undersøgelse om erhvervsuddannelsesmobilitet i Europa](#) (2019)
- debatter i forbindelse med den europæiske uge for erhvervskompetencer (2018 og 2019)
- anden dokumentation fra OECD og ILO.

Forslaget om at ændre og integrere dele af EU's to specifikke erhvervsuddannelsesinstrumenter, ECVET og EQAVET, samt ophæve de oprindelige instrumenter er baseret på:

²⁴ <https://www.cedefop.europa.eu/fr/news-and-press/news/how-european-countries-manage-apprenticeships-respond-coronavirus-crisis>.

- en særlig [undersøgelse om EU's erhvervsuddannelsesinstrumenter](#) (EQAVET og ECVET) (2019, under hensyn til tidligere evalueringsundersøgelser)
- resultater af arbejdet i den arbejdsgruppe under Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsrettet Uddannelse, der blev nedsat for at nå til enighed om den fremtidige udvikling af europæiske erhvervsuddannelsesinstrumenter (1. halvår af 2019).

Forslagets virkninger for Rådets henstillinger om det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse (ECVET) og den europæiske referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelserne (EQAVET) og foreslået vej frem

Der er siden 2009 udviklet og gennemført to specifikke erhvervsuddannelsesinstrumenter for at støtte medlemsstaterne i at gøre deres erhvervsrettede uddannelser mere fleksible (det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse — ECVET) og i at forbedre kvaliteten af deres erhvervsuddannelsessystemer (den europæiske referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelserne — EQAVET). I lyset af resultaterne af de seneste evalueringer skal begge instrumenter moderniseres og strømlines.

Formålet med **ECVET-henstillingen**²⁵ var at forbedre anerkendelsen, akkumuleringen og overførslen af læringsresultater, at støtte mobilitet og livslang læring og at oprette et EU-meritoverførselssystem for erhvervsrettet uddannelse. Initiativet blev videreudviklet efter Københavnerklæringen²⁶ fra 2002 om de fremtidige prioriteter for styrkelse af det europæiske samarbejde på erhvervsuddannelsesområdet, hvori der blev konstateret et behov for et system, der støtter gennemsigtighed, sammenlignelighed, mulighed for overførsel og anerkendelse af kompetencer og/eller kvalifikationer mellem forskellige lande og på forskellige niveauer.

Ifølge ovennævnte evalueringer af EU's erhvervsuddannelsesinstrumenter har ECVET i vid udstrækning bidraget til udviklingen af en mobilitetsoplevelse af højere kvalitet gennem anvendelse af og dokumentation for enheder af læringsresultater, og næsten alle medlemsstater anvender nu ECVET i forbindelse med international mobilitet. Imidlertid blev ECVET-point nærmest ikke anvendt, og ECVET førte ikke til, at der blev udviklet et europæisk meritoverførselssystem inden for erhvervsrettet uddannelse.

På grundlag af den feedback, der blev modtaget i forbindelse med høringen af interesserede parter, og erfaringerne med gennemførelsen af ECVET i de sidste ti år indeholder og styrker dette forslag nogle elementer i ECVET-henstillingen fra 2009 og går bort fra andre, der ikke tilføjer merværdi eller opfylder et reelt behov i erhvervsuddannelsessystemerne. Det drejer sig navnlig om følgende:

- Princippet om, at kvalifikationer består af læringsenheder, indgår i og styrkes i forslaget (modulopbygning). Dette betragtes som en forudsætning for at øge erhvervsuddannelsesprogrammernes fleksibilitet og muliggøre validering som et middel til at fremme udbredelsen af opkvalificering og omskoling. Det medvirker også til at fremme mobiliteten for lærende på erhvervsrettede uddannelser og anerkendelsen af læringsresultater, der er opnået i sådanne mobilitetsperioder. Endvidere kan det også støtte gensidig automatisk anerkendelse af eksamensbeviser for erhvervsrettede uddannelser og samarbejde på sektorniveau, herunder støtte via

²⁵ EUT C 155 af 8.7.2009.

²⁶ Erklæring fra de europæiske ministre med ansvar for erhvervsrettet uddannelse og Europa-Kommissionen forsamlet i København den 29. og 30. november 2002 om styrket europæisk samarbejde om erhvervsuddannelse.

planen²⁷ for sektorsamarbejde om færdigheder. Med dette mål for øje vil muligheden for at udvikle europæiske kerneprofiler inden for erhvervsrettet uddannelse blive undersøgt med sigte på at definere en vis andel af et fælles uddannelsesindhold på europæisk plan. Profilerne har potentiale til i væsentlig grad at fremme de lærendes og arbejdstagernes mobilitet, den automatiske anerkendelse af erhvervsuddannelseskvalifikationer og resultater af læringsophold i udlandet samt udviklingen af fælles kvalifikationer og undervisningsplaner inden for erhvervsrettet uddannelse.

- De mobilitetsværktøjer, der blev udviklet i henhold til henstillingen fra 2009 (f.eks. uddannelsesaftale og aftalememorandum) vedrørende støtte til geografisk mobilitet for lærende på erhvervsrettede uddannelser, vil blive videreudviklet inden for rammerne af andre EU-instrumenter såsom dem, der støttes af Erasmus+-programmet og er knyttet til videreudviklingen af Europass.
- De meritpoint, der blev indført ved 2009-henstillingen, vil blive opgivet som følge af den meget begrænsede brug og den manglende merværdi. I praksis anvendes ECTS (det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem, der er meget udbredt på videregående uddannelser) også på erhvervsrettede postsekundære og tertiære uddannelser.

ECVET-henstillingen fra 2009 vil blive ophævet, og de ECVET-bestemmelser og -principper, der er anført ovenfor, vil blive videreført på grundlag af nærværende forslag og integreret i andre af EU's politiske instrumenter.

EQAVET-henstillingen²⁸ blev vedtaget for at forbedre kvaliteten af erhvervsrettede uddannelser. Betydningen af at forbedre kvaliteten af de erhvervsrettede uddannelser fremgik allerede af Lissabonstrategien fra 2000, hvori det blev påpeget, at overgangen til en videnbaseret økonomi kræver moderne og tilpasningsvenlige erhvervsrettede uddannelser. Efterfølgende blev der i Københavnerklæringen fra 2002 foreslået EU-samarbejde om kvalitetssikring inden for erhvervsrettet uddannelse med henblik på at støtte gensidig tillid og anerkendelse af kvalifikationer.

Ovennævnte evalueringer af EU's erhvervsuddannelsesinstrumenter viste, at EQAVET har fået medlemsstaterne til at revidere og finjustere deres nationale kvalitetssikringssystemer: 12 medlemsstater har forbedret dem specifikt som reaktion på denne henstilling, mens EQAVET i de fleste andre lande er blevet brugt til at revidere og tilpasse deres systemer. Desuden har flere lande indført ny kvalitetssikringslovgivning, der udtrykkeligt henviser til EQAVET. Henstillingen bidrog imidlertid ikke væsentligt til at forbedre gennemsigtigheden af kvalitetssikringsordninger mellem landene og fremmede generelt ikke gensidig tillid. Desuden er nogle interesserede parter også af den opfattelse, at værktøjet mest anvendes ved skolebaseret erhvervsrettet grunduddannelse.

I løbet af de sidste ti år er mange aktiviteter, f.eks. peerlæringsaktiviteter, og arbejdsgrupper beskæftiget med særlige kvalitetssikringsemner blevet til inden for rammerne af EQAVET-netværket på EU-plan. En af disse aktiviteter, det såkaldte EQAVET+-initiativ, bestod i at

²⁷ Planen for sektorsamarbejde om færdigheder er en ny strategisk tilgang, der skal mobilisere interessenter til at udvikle efterspørgselsstyrede strategier for sektorspecifikke færdigheder i Europa. Den udgør et solidt grundlag for at iværksætte en større indsats. Den er på nuværende tidspunkt blevet afprøvet inden for additiv fremstilling, bilindustrien, batterier, bioøkonomi, bygge- og anlægssektoren, forsvarsteknologi, digitalisering af energiværdikæden og energiintensive industrier, rumfart, maritim teknologi, søtransport, mikroelektronik, stålindustrien, tekstil- og beklædningsindustrien, sko- og læderindustrien samt turisme.

²⁸ EUT C 155 af 8.7.2009.

udarbejde specifikke indikative deskriptorer for flere kvalitetssikringsemner, der ikke var omfattet af henstillingen fra 2009. Arbejdet blev udført som reaktion på den eksterne evaluering af henstillingen i 2013, hvor de områder, der skulle forbedres, blev udpeget.

Under hensyntagen til resultaterne af de forskellige ovenfor beskrevne evalueringundersøgelser vil dette forslag derfor:

- ophæve EQAVET-henstillingen fra 2009 og integrere arbejdet med kvalitetssikring inden for erhvervsrettet uddannelse i EU i nærværende forslag
- integrere EQAVET+-initiativet med tilføjelse af elementer om læringsresultater, certificering og vurdering, høring af interesserede parter og læreres og underviseres rolle
- tilføje en ny indikativ deskriptor om erhvervsuddannelseslæringsforløbs fleksibilitet i betragtning af det øgede behov for at udvikle fleksible erhvervsuddannelser og om behovet for at bidrage til miljømæssig bæredygtighed
- inkludere aspektet vedrørende erhvervsuddannelsessystemernes og -institutionernes digitale parathed
- fastlægge en ny arbejdsmetode ved hjælp af peerevalueringer af kvalitetssikring inden for erhvervsuddannelsessystemer for at forbedre den gensidige læring, øge gennemsigtigheden af kvalitetssikringsordninger for erhvervsrettet uddannelse og styrke den gensidige tillid mellem medlemsstaterne
- fastholde EQAVET's nationale referencepunkters opgaver og funktion.

Konsekvensanalyse

Forslaget er udarbejdet på grundlag af dokumentation, der er indsamlet i forbindelse med undersøgelser og gennem brede høringer af interesserede parter. I betragtning af de foreslåede aktiviteter komplementære tilgang til medlemsstaternes initiativer, deres frivillige karakter og omfanget af de forventede virkninger er der ikke behov for en konsekvensanalyse.

Måltrettet regulering og forenkling

Ikke relevant.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Der kræves ingen yderligere budgetmæssige eller personalemæssige ressourcer fra EU-budgettet. Derudover foregriber dette initiativ ikke forhandlingerne om den næste flerårige finansielle ramme og fremtidige programmer.

5. ANDRE FORHOLD

Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering

På nationalt plan opfordres medlemsstaterne i nærværende forslag til at modernisere deres erhvervsuddannelsessystemer i overensstemmelse med nationale prioriteter og national uddannelsespraksis.

Kommissionen vil hvert femte år aflægge rapport til Rådet om gennemførelsen af henstillingen på grundlag af Cedefops årlige overvågning og i tæt samarbejde med Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsrettet Uddannelse.

Forklarende dokumenter (for direktiver)

Ikke relevant.

Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget

Anbefalinger til medlemsstaterne

I forslaget opfordres medlemsstaterne til at arbejde på at gennemføre Unionens erhvervsuddannelsespolitik. Denne politik er inspireret af udtalelsen fra Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsrettet Uddannelse om de erhvervsrettede uddannelsers fremtid efter 2020²⁹.

Covid-19-krisen har understreget, at det haster med at indføre de vigtigste foranstaltninger til at reformere de erhvervsrettede uddannelser, så de bliver mere modstandsdygtige og rustede til fremtidige udfordringer. Krisen har fremhævet behovet for at gøre de erhvervsrettede uddannelser mere fleksible med hensyn til at modsvare hastige forandringer samt behovet for en fremskyndet digitalisering af de erhvervsrettede uddannelser, for moderne og innovative læringsmetoder samt øgede investeringer i lærernes og undervisernes færdigheder og kompetencer.

Et af de centrale budskaber i udtalelsen fra Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsrettet Uddannelse er at fremme indførelsen af en europæisk erhvervsuddannelseskultur, som er **resultatorienteret og støtter medlemsstaterne i at fastsætte mål** og udvikle metoder til at vurdere deres opfyldelse. Med udgangspunkt i tidligere høringer om mulige benchmarks på området for erhvervsrettet uddannelse indeholder forslaget også en række kvantitative mål, der skal nås senest i 2025, som anført nedenfor³⁰:

- **Andelen af færdiguddannede i beskæftigelse bør være mindst 82 %³¹.**
- **60 % af nyuddannede fra en erhvervsrettet uddannelse har haft adgang til arbejdsbaseret læring** under deres erhvervsrettede uddannelse³². Dette mål vedrører alle former for arbejdsbaseret læring og vil dermed bidrage til flere lærlingeuddannelsesmuligheder, der kan støttes med ungdomsgarantien.
- **8 % af de lærende på erhvervsrettede uddannelser har adgang til læringsmobilitet i udlandet³³.**

Det første og det tredje mål bygger på eksisterende ET 2020-benchmarks for færdiguddannedes beskæftigelsesegnethed og mobilitet inden for erhvervsrettede uddannelser, mens det andet bygger på Rådets henstilling om en europæisk ramme for effektive lærlingeuddannelser af høj kvalitet. Arbejdsdokumentet redegør nærmere for grundlaget for disse indikatorer og mål samt for den anvendte metode.

Forslaget definerer endvidere en række principper, som skal følges på nationalt plan for at gennemføre ovennævnte EU-politik. Principperne er bygget op omkring **følgende tematiske**

²⁹ <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=20479&langId=en>.

³⁰ Som følge af virkningerne af covid-19-pandemien vil det sandsynligvis gå langsommere med at nå målene de første år, men med genopretningen forventes der hurtigere fremskridt hen imod disse mål.

³¹ Dette omfatter personer i alderen 20-34 år, som har gennemført mindst en sekundæruddannelse på andet trin, og som har forladt uddannelsessystemet for 1-3 år siden.

³² Dette omfatter nyuddannede i alderen 15-34 år, som har forladt uddannelsessystemet for 1-3 år siden. Indikatoren vil være baseret på data, der i 2021 indsamles som led i EU's arbejdsstyrkeundersøgelse.

³³ Dette vil blive målt som andelen af mobile lærende i et kalenderår ud af en kohorte af nyuddannede fra erhvervsrettede uddannelser i samme år. Indikatoren vil være baseret på mobilitetsdata hentet fra Erasmus+-data samt data om nyuddannede fra erhvervsrettede uddannelser hentet fra UNESCO, OECD og Eurostat. Desuden kan dataene fra Erasmus+ eventuelt suppleres med data fra de nationale myndigheders mobilitetsprogrammer.

mål:

1. Erhvervsrettet uddannelse er fleksibel med hensyn til at tilpasse sig dynamiske ændringer på arbejdsmarkedet

Covid-19-pandemiens indvirkning på EU's økonomi, den hurtige teknologiske udvikling, digitaliseringen, omstillingen til en ressourceeffektiv, cirkulær og klimaneutral økonomi, nye forretningsmodeller og nye former for tilrettelæggelse af arbejdet betyder, at de færdigheder, der efterspørges på arbejdsmarkedet, ændrer sig hurtigere. Medlemsstaterne må indføre **passende rammer og foranstaltninger for at sikre, at de erhvervsrettede uddannelser er modstandsdygtige og kan reagere hurtigt på arbejdsmarkedets skiftende behov**. Der kræves bedre mekanismer til forudsigelse af efterspurgte færdigheder og sporing af færdiguddannede for at kunne reagere på ændringerne i de økonomiske sektorer og erhverv og tilpasse de erhvervsrettede uddannelsers indhold hertil. Det er afgørende, hvor hurtigt tilpasningen finder sted. Der er behov for autonomi og finansiering, som gør det lettere for erhvervsuddannelsesudbydere at reagere hurtigt på nye behov for færdigheder. Erhvervsuddannelser forbereder folk til specifikke erhverv. Samtidig skal læringsindholdet for både unge og voksne skabe balance mellem nøglekompetencer, herunder livsfærdigheder³⁴, og mere erhvervs-specifikke færdigheder.

Arbejdsbaseret læring og navnlig lærlingeuddannelser er effektive tilgange til at sikre de erhvervsrettede uddannelsers arbejdsmarkedsrelevans. I tider med økonomisk afmatning kan små virksomheder være ude af stand til at tilbyde praktikpladser. Øget forebyggelse og større fokus på lærlingeuddannelser inden for rammerne af ungdomsgarantien samt passende støtteforanstaltninger i form af virksomhedsuddannelsescentre eller udvidelse af digitale uddannelsesværktøjer kan bidrage til et stabilt udbud af lærlingeuddannelser selv under ugunstige økonomiske forhold.

2. Flexibilitet og udviklingsmuligheder er centrale for erhvervsrettet uddannelse

Flexibilitet og udviklingsmuligheder i og mellem uddannelsessektorer er vigtige elementer i fremtidsrustede erhvervsuddannelsessystemer. Det er derudover vigtigt at gøre erhvervsuddannelsesprogrammerne **individualiserede og centreret om de lærende** for at sikre, at der er et stærkt engagement blandt de lærende, samt at erhvervsuddannelsesforløbene er attraktive og fører til øget beskæftigelsesegnethed.

Modulopbygning — nedbrydning af erhvervs-kvalifikationer i mindre dele af læringsresultater — er en vej til fleksibel ajourføring af indholdet og tilpasning af det til de enkeltes behov. Validering af læringsresultater, der er opnået ved ikke-formel og uformel læring, vil fremme opkvalificering og omskoling, der ikke blot fører til komplette kvalifikationer, men også til mikroeksamensbeviser eller delvise kvalifikationer. Dette bidrager også til at bygge bro mellem forskellige områder, hvilket der er brug for i udviklingen af en grøn og bæredygtig økonomi.

3. Erhvervsrettet uddannelse er drivkraft for innovation og vækst og forbereder de lærende på den digitale og grønne omstilling og på at varetage job, som der er stor efterspørgsel på

De erhvervsrettede uddannelsers evne til at reagere på strukturelle ændringer kan forbedres med en mere strategisk og proaktiv tilgang ved at **knytte erhvervsrettet uddannelse mere strategisk sammen med fremtidsorienterede økonomiske strategier og iværksætter- og**

³⁴ Livsfærdigheder kan omfatte modstandsdygtighed, mediekendskab, medborgerkompetence, finansielt, miljømæssigt og sundhedsmæssigt kendskab. Åbne og demokratiske samfund afhænger af aktive borgere, der kan forstå oplysninger fra forskellige kilder, identificere desinformation, træffe informerede beslutninger, være modstandsdygtige og handle ansvarligt.

innovationsøkosystemer. Det er en metode til ikke blot at reagere på ændringer, der allerede er ved at ske, men også til at være med til at skabe økonomiske og samfundsmæssige omstillinger — navnlig i den nuværende situation med genopretning og fokus på strategiske industrielle økosystemer (inden for sundhed, lægemidler osv.) — og en ressourceeffektiv, cirkulær, klimaneutral og digital økonomi. Dette kan afkorte den tid, det tager at tilpasse undervisningsplanerne på de erhvervsrettede uddannelser.

Medlemsstaterne bør vedblive med at gennemføre tilgange til **ekspertise inden for erhvervsrettet uddannelse**, der fremmer integration af erhvervsrettet uddannelse i færdighedsøkosystemer, intelligente specialiseringsstrategier, nationale færdighedsstrategier, innovationssystemer, strategier for cirkulær økonomi, renoveringsinitiativer eller nationale energi- og klimaplaner. Udvikling af erhvervsrettet uddannelse på højere kvalifikationsniveauer og støtte til iværksætter og nystartede virksomheder er vigtige elementer i den reaktion, der kræves. Dette bør kombineres med supplerende strukturpolitiske foranstaltninger, der kan bidrage til at gøre erhvervmiljøer mere attraktive og fremme investeringer og udbredelse af innovation. **Erhvervsekspertisecentre**, der er forbundet gennem en tværnational europæisk ramme, kan være et effektivt redskab til at få udvikling af færdigheder til at fremme omstilling fra sektorer i tilbagegang til nye vækstsektorer og til at integrere grønne og digitale færdigheder (f.eks. ved at bygge på den europæiske ramme for e-kompetencer for digitale fagfolk og den europæiske ramme for e-kompetencer for IKT-professionelle) i et erhvervsrettet indhold.

En grønnere erhvervsuddannelsessektor kræver først og fremmest grønnere erhvervsuddannelsesprogrammer, -undervisningsplaner og -indhold, men også, at der i forvaltningen af erhvervsuddannelsesinstitutionerne tages behørigt hensyn til miljøaftrykket. Dette kræver støtte til erhvervsuddannelsesinstitutionerne, så de kan tilpasse deres programmer, så det ikke alene sikres, at disse modsvarer behovet hos de virksomheder, der går forrest med at opfylde miljømålene, men så det også sikres, at infrastrukturen og teknologien er i overensstemmelse med bæredygtighedskravene og derved bidrager til gennemførelsen af målene for bæredygtig udvikling, herunder ved at bidrage med de færdigheder, der er nødvendige for renoveringsbølgen og for den grønne og bæredygtige omstilling. Som covid-19-krisen også har tydeliggjort, er erhvervsuddannelsesinstitutionerne desuden nødt til at tage digitalisering til sig og indføre en klar digital strategi, som omfatter flere forskellige aspekter: udvikling af digitalt indhold og pædagogiske tilgange inden for digital læring, men også bedre anvendelse af data til at følge de lærendes fremskridt og til at udvikle individuelt tilpassede forløb og færdighedsprognoser.

4. Erhvervsrettede uddannelser er attraktive og baseret på moderne og digitaliseret udbud af uddannelse/færdigheder

Erhvervsrettede uddannelser giver meget gode beskæftigelsesmuligheder inden for erhverv, der er stærkt efterspurgt på arbejdsmarkedet, men der består en udfordring i, at den ikke har den store tiltrækningskraft blandt lærende og virksomheder i de fleste medlemsstater. Det betyder, at der skal gøres en større indsats for at **øge de erhvervsrettede uddannelsers tiltrækningskraft** ved at forny og modernisere de erhvervsrettede uddannelser, navnlig med hensyn til nye læringsmiljøer, værktøjer og pædagogiske metoder med særligt fokus på digitalisering. IKT-baserede simulatorer og værktøjer til virtuel og udvidet virkelighed har potentiale til i væsentlig grad at modernisere og forny udbuddet af erhvervsrettede uddannelser og øge deres effektivitet og tilgængelighed i forhold til dyrt fysisk udstyr. Det kan især være gavnligt for små virksomheder og lærlinguddannelser tilrettelagt i små og mellemstore virksomheder.

Nye typer færdigheder kan erhverves gennem samarbejdsbaseret undervisning og tværfaglig og projektbaseret læring. Et andet aspekt af tiltrækningskraft er **gennemtrængelighed**: Uddannelsessystemer bør give mulighed for vertikale og horisontale overgangsmuligheder mellem erhvervsrettet uddannelse, almen skolegang, videregående uddannelse og voksenuddannelse. De videregående erhvervsuddannelsesprogrammer bør udvides yderligere for at støtte de øgede behov for avancerede erhvervskompetencer. Vejledningstjenester af høj kvalitet har ligeledes potentiale til at øge de erhvervsrettede uddannelsers tiltrækningskraft.

Internationalisering, tværnational mobilitet, herunder virtuelle fagkonkurrencer³⁵, stærke forbindelser til andre uddannelsessektorer, forskning og arbejdsmarkedsaktører er afgørende for at forny den måde, hvorpå de erhvervsrettede uddannelser udformes og forløber.

Det vil kun være muligt at forbedre kvaliteten af de erhvervsrettede uddannelser, hvis **lærerne og underviserne** er veluddannede og motiverede. Erhvervsuddannelsespersonale skal have støtte til at udvikle færdigheder og have værktøjer til at beherske nye teknologier, arbejde i et multikulturelt miljø og forstå arbejdsmarkedets skiftende behov. Motivation, karriereudvikling og trivsel blandt lærere og undervisere inden for erhvervsrettede uddannelser er afgørende for at øge interessen for deres erhverv. De såkaldte hybridlærere, dvs. en type personale, der arbejder på deltid i en virksomhed og på deltid som lærer på en erhvervsskole, har potentiale til at bidrage til et stærkere, mere struktureret og øget samarbejde mellem erhvervsskoler og virksomheder. Hybridlærere kan bringe den nødvendige innovation med ind i skolemiljøet og kan afhjælpe den stigende mangel på erhvervsskolelærere og problemet med en aldrende lærerstand. Konceptet skaber interessante karrieremuligheder for enkeltpersoner og giver både skoler og virksomheder fordele, bl.a. ved at dele lønomkostningerne.

5. Erhvervsrettet uddannelse fremmer lige muligheder

Erhvervsrettede uddannelser af god kvalitet bidrager også til **inklusion af sårbare grupper**. Det betyder, at der skal sikres bred tilgængelighed, og at resterende hindringer for deltagelse, herunder for personer med handicap, lavtuddannede voksne, etniske og racemæssige mindretal, herunder romaer, og personer med migrantbaggrund skal fjernes. Dette kan også være med til at afhjælpe den ulighed med hensyn til adgang til digitale læringsværktøjer, internetforbindelse og nødvendigt IT-udstyr, som covid-19-krisen har været med til at øge fokus på. Målrettede foranstaltninger og fleksible uddannelsesformer kan forhindre tidligt erhvervsskolefrafald og give dem, der forlader forløbet i utide, mulighed for at vende tilbage til de erhvervsrettede uddannelser.

Der er også behov for at tackle kønsbias ved at fremme balancen i traditionelt "mandlige" og "kvindelige" erhverv, herunder ved at tilskynde kvinder til at tage erhvervsrettede uddannelser for traditionelt mandlige erhverv og mænd til at tage erhvervsrettede uddannelser for traditionelt kvindelige erhverv.

6. Erhvervsrettet uddannelse understøttes af en kvalitetssikringskultur (forklaret ovenfor)

7. Gennemførelse på nationalt plan

Bæredygtige partnerskaber mellem alle relevante interesserede parter, herunder offentlig-private partnerskaber, er afgørende for at opnå effektiv **styring inden for erhvervsrettede**

³⁵ Fagkonkurrencer øger synligheden og anerkendelsen af kvalificerede personer og viser, hvor vigtige færdigheder er for at opnå økonomisk vækst og personlig succes. De sætter høje standarder for faglig ekspertise inden for forskellige erhverv og måler overholdelsen af disse standarder gennem konkurrencer. De inspirerer unge konkurrenter til at nå nye højder og hjælper dem med at gøre deres passion til profession.

uddannelser. Medlemsstaterne opfordres til at gøre bedst mulig brug af de eksisterende europæiske værktøjer såsom Europass, den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF) eller ESCO (den flersprogede klassificering af europæiske færdigheder, kompetencer, kvalifikationer og erhverv) og maksimere synergierne mellem dem, også med henblik på at fremme automatisk gensidig anerkendelse af erhvervsuddannelseskvalifikationer/eksamensbeviser og resultater af læringsophold i udlandet. EU's fonde og instrumenter fokuserer fortsat på færdigheder og giver mulighed for at finansiere reformer af erhvervsrettede uddannelser. Med henblik på mere effektiv gennemførelse af denne henstilling foreslås det, at de ansvarlige nationale myndigheder fastlægger de foranstaltninger, der skal træffes med henblik på gennemførelsen af henstillingen på nationalt plan inden for et år efter dens vedtagelse, ved at bygge på relevante eksisterende nationale ordninger og eksisterende finansielle rammer og følger gennemførelsen til dørs.

EU-støtte

Forslaget har til formål på ny at bekræfte den centrale rolle, som trepartsudvalget Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsrettet Uddannelse spiller for EU's forvaltning af erhvervsuddannelsespolitikken, og opfordrer samtidig til en mere struktureret arbejds metode på grundlag af et rullende arbejdsprogram. Det opfordrer også til øget samarbejde med andre vigtige interesserede parter såsom repræsentanter for lærende og erhvervsuddannelsesudbydere.

Forslaget medfører ingen ændringer af de bredere styringsstrukturer inden for færdigheder og uddannelse.

Støtten fra Europa-Kommissionen til medlemsstaterne med henblik på gennemførelsen af denne henstilling kan eventuelt gradvis anvendes ved at styrke støtten til strukturreformer af lærlingeuddannelser gennem støttetjenesten vedrørende lærlingeuddannelser³⁶ og en ny styrkelse af den europæiske alliance for lærlingeuddannelser i synergi med ungdomsgarantien og ved at udvide støttetjenesterne for erhvervsrettet uddannelse sammen med Cedefop. Aktiviteterne kan omfatte en række tjenester, herunder gensidig læring, ekspertrådgivning, benchlearning, analytisk arbejde og kapacitetsopbygning med henblik på gennemførelse af denne henstilling.

Platforme af erhvervsekspertisecentre har til formål at fremme "opadgående konvergens" af ekspertise inden for erhvervsrettede uddannelser og opererer på to niveauer:

1. Nationalt niveau: Ved i en given lokal sammenhæng at integrere erhvervsekspertisecentre dybt i de lokale iværksætter- og innovationsøkosystemer og klynger og fungere som teknologispredningscentre for SMV'er, herunder værktøjer til digital læring (IKT-baserede simulatorer, virtuel og udvidet virkelighed), og ved at forbinde dem på europæisk plan.

³⁶ Som en af de vigtigste opfølgingsforanstaltninger til Rådets henstilling om en europæisk ramme for effektive lærlingeuddannelser af høj kvalitet iværksatte Kommissionen i november 2018 en støttetjeneste vedrørende lærlingeuddannelser. Hensigten er at støtte medlemmerne af den europæiske alliance for lærlingeuddannelser med at arbejde hen imod flere og bedre lærlingeuddannelser gennem knudepunkt af viden og netværk. Det omfatter også benchlearning, dvs. en metode, der kombinerer benchmarking med peerlæring, og som indeholder en struktureret proces for gensidig læring i medlemsstaterne med henblik på forbedring af deres lærlingeordninger.

2. Internationalt niveau³⁷: Ved gennem platforme af erhvervsekspertisecentre at etablere referencepunkter for erhvervsrettede uddannelser i verdensklasse ved at samle erhvervsekspertisecentre, der har en fælles interesse i specifikke sektorer/brancher (f.eks. luftfart, e-mobilitet, grønne og cirkulære teknologier, IKT, sundhedspleje osv.) eller innovative tilgange (f.eks. digitale løsninger og kunstig intelligens) for at tackle samfundsmæssige udfordringer (f.eks. klimaændringer, ressourceudtømmning og -knaphed, forurening, opfyldelse af mål for bæredygtig udvikling, integration af migranter, opkvalificering af personer med lavt kvalifikationsniveau osv.).

Platformene vil være åbne for lande med veludviklede erhvervsekspertisesystemer og lande, der er i færd med at udvikle lignende tilgange, der har til formål at udnytte erhvervsuddannelsesinstitutioners fulde potentiale til at spille en proaktiv rolle med hensyn til at støtte vækst, konkurrenceevne og innovation. Det er ikke meningen, at platforme af erhvervsekspertisecentre skal opbygge nye erhvervsuddannelsesinstitutioner og infrastruktur fra bunden. De vil i stedet samle en række lokale/regionale partnere såsom udbydere af erhvervsrettet grund- og efteruddannelse, videregående uddannelsesinstitutioner, herunder universiteter for anvendte videnskaber og polytekniske læreanstalter, forskningsinstitutioner, forskerparker, klynger, virksomheder, navnlig mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder, kamre og erhvervsorganisationer, arbejdsmarkedets parter, sektorråd for færdigheder, faglige/sektorspecifikke sammenslutninger, klynger, nationale og regionale myndigheder og udviklingsagenturer, offentlige arbejdsformidlinger osv.

SELFIE-værktøjet, der hjælper uddannelsesinstitutionerne med at anvende digitale teknologier til undervisning og læring på en effektiv måde, kan spille en vigtig rolle. Værktøjet vil blive videreudviklet og udvidet til at omfatte samarbejde med arbejdsgivere i arbejdsbaserede læringsordninger. EQAVET-rammen er tilpasset, så den også omfatter kvalitetskriterier/deskriptorer vedrørende digitalisering af undervisning og læring, herunder gennem brug af SELFIE-værktøjet. Værktøjet vil blive videreudviklet og udvidet til at omfatte samarbejde med arbejdsgivere i arbejdsbaserede læringsordninger. EQAVET-rammen er tilpasset, så den også omfatter kvalitetskriterier/deskriptorer vedrørende digitalisering af undervisning og læring, herunder gennem brug af SELFIE-værktøjet.

De europæiske erhvervsuddannelsessystemer har potentiale til at blive et *globalt referencepunkt for udvikling af færdigheder*. Der skal træffes en række foranstaltninger på europæisk plan, som kan fremme europæisk lederskab på et globalt uddannelsesmarked, f.eks. støtte til internationalisering af erhvervsuddannelsessystemer, fremme af fagkonkurrencer eller tilrettelæggelse af kommunikationskampagner for at øge de erhvervsrettede uddannelsers tiltrækningskraft og image.

Konceptet *europæiske kerneprofiler inden for erhvervsrettet uddannelse*, der vil definere en vis andel af et fælles uddannelsesindhold på europæisk plan, er et innovativt element, som støtter de erhvervsrettede uddannelsers ekspertise og internationalisering. Som en del af Europass-platformen og i givet fald suppleret med erhvervsfagligt digitalt indhold har profilerne potentiale til i væsentlig grad at fremme de lærendes og arbejdstagernes mobilitet, den automatiske anerkendelse af erhvervsuddannelseskvalifikationer og resultaterne af læringsophold i udlandet og udviklingen af fælles læseplaner, kvalifikationer og mikroeksamensbeviser inden for erhvervsrettet uddannelse.

Med sigte på at styrke den europæiske dimension af øget gennemsigtighed og "tillidsskabelse" foreslås det i forslaget at *indføre peerevalueringer af*

³⁷ Dette henviser til både den europæiske og den ikke-europæiske dimension. De internationale platforme af erhvervsekspertisecentre skal omfatte EU-landene og kan også omfatte andre lande, i det omfang deres deltagelse tilføjer platformen en merværdi.

kvalitetssikringsordninger inden for erhvervsrettet uddannelse. Dette fokus på den europæiske dimension er en logisk udvidelse af de vellykkede aktiviteter, der har fundet sted siden vedtagelsen af EQAVET-henstillingen i 2009, og som har hjulpet de fleste lande med at definere, revidere og finjustere deres kvalitetssikringssystemer. Udformningen af og arbejdsmetoderne i forbindelse med denne styrkede europæiske dimension, der har til formål at styrke gennemsigtigheden og tillidsskabelsen gennem en peerevaluering, skal drøftes yderligere med alle relevante interesserede parter.

Erhvervsuddannelsesudbydere og deres sammenslutninger spiller en central rolle ved gennemførelsen af reformerne af de erhvervsrettede uddannelser på nationalt plan og er direkte relevante ved gennemførelsen af EU's politikker og initiativer. De er formidlere, som skal udbrede den erhvervsuddannelsespolitiske dagsorden samt god praksis, der udveksles på EU-plan, men de giver også feedback og bidrager med faglig ekspertise set i et græsrodsperspektiv til de politiske forslag, som Kommissionen har fremsat. Der er behov for at *styrke en struktureret dialog med erhvervsuddannelsesudbydere med henblik på at styrke deres kapacitet og rolle i forbindelse med erhvervsuddannelsessamarbejdet på EU-plan.*

Der tilskyndes til anvendelse af EU-fonde og programmer (såsom Next Generation EU (genopretnings- og resiliensfacilitet og REACT-EU), Den Europæiske Socialfond Plus, Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, InvestEU, Erasmus+, Horisont Europa, Interreg, programmet for et digitalt Europa, mekanismen for en retfærdig omstilling og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne) til at understøtte gennemførelsen af forpligtelserne i dette forslag.

Navnlig har den foreslåede genopretnings- og resiliensfacilitet og REACT-EU potentiale til at mindske de socioøkonomiske virkninger af omstillingen og covid-19-pandemien. Særligt kan støtten til lærlinguddannelser, erhvervsuddannelsesinstitutionernes digitalisering samt fremskyndelsen af reformer af erhvervsrettede uddannelser, som støtter en gnidningsløs udrulning af omskolingsprogrammer af høj kvalitet med henblik på jobskifte for de personer, der arbejder i sektorer, der er hårdt ramt af krisen, blive styrket.

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING**om erhvervsrettet uddannelse med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed**

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 166 og 165,

som henviser til forslag fra Europa-Kommissionen, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder³⁸ anerkender uddannelse og adgang til erhvervsrettet uddannelse og efter- og videreuddannelse som en ret, og FN's mål for bæredygtig udvikling³⁹ forudsår, at der inden 2030 skal være lige adgang for alle kvinder og mænd til teknisk uddannelse, erhvervsrettet uddannelse og tertiæruddannelse, herunder universiteter, af høj kvalitet og til en overkommelig pris, og en væsentlig stigning i antallet af unge og voksne, der har relevante færdigheder, herunder tekniske og faglige færdigheder, til beskæftigelse, anstændige job og iværksætterier.
- (2) Den europæiske søjle for sociale rettigheder⁴⁰, der blev bekendtgjort den 17. november 2017, opstiller en række principper til støtte for retfærdige og velfungerende arbejdsmarkeder og velfærdssystemer, herunder princip 1 om retten til god og inkluderende uddannelse og livslang læring og princip 4 om aktiv beskæftigelsesstøtte.
- (3) Innovative erhvervsuddannelsessystemer af høj kvalitet giver folk jobfærdigheder, som gør dem i stand til at tilpasse sig og bidrage til den digitale og den grønne omstilling samt håndtere nødsituationer og økonomiske chok, samtidig med at systemerne støtter økonomisk vækst og social samhørighed. Derved får de færdigheder, der gør dem i stand til at få eller skabe job, der er efterspurgt på arbejdsmarkedet.
- (4) Stærke erhvervs politikker er afgørende for at nå målet om at fremme en veluddannet, velkvalificeret og smidig arbejdsstyrke og arbejdsmarkeder, som er i stand til at reagere på økonomiske forandringer som fastsat i artikel 145 i TEUF.
- (5) Kommissionens meddelelse om den europæiske grønne pagt⁴¹ er Europas nye strategi for vækst, der har til formål at omforme økonomien og samfundet og bringe dem ind på en mere bæredygtig kurs. Skoler, uddannelsesinstitutioner og universiteter har gode forudsætninger for at samarbejde med elever, forældre, virksomheder og samfundet som helhed om de forandringer, der er nødvendige for en vellykket omstilling.

³⁸ EUT C 326 af 26.10.2012.

³⁹ <https://sustainabledevelopment.un.org/?menu=1300>.

⁴⁰ Dok. 13129/17.

⁴¹ COM(2019) 640 final.

Proaktiv opkvalificering og omskoling er nødvendig for at kunne høste fordelene ved den grønne omstilling.

- (6) I Kommissionens meddelelse "Et stærkt socialt Europa for retfærdig omstilling"⁴² understreges behovet for at sætte fokus på færdigheder, beskæftigelsesegnethed og menneskelig kapital gennem den europæiske dagsorden for færdigheder med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed⁴³ ledsaget af et forslag til Rådets henstilling om erhvervsrettet uddannelse. Der bebudes også yderligere arbejde med det europæiske uddannelsesområde og en ny ramme for samarbejde på uddannelsesområdet med medlemsstaterne.
- (7) I Kommissionens meddelelse om en ny industristrategi for Europa⁴⁴ opfordres der til konkret handling for at gøre livslang læring til en realitet for alle og sikre, at vores uddannelse kan holde trit med og bidrage til at virkeliggøre den dobbelte omstilling. Ligeledes opfordres videregående uddannelser og erhvervsrettede uddannelser til at levere flere videnskabsfolk, ingeniører og teknikere til arbejdsmarkedet. Handlingsplanen for den nye cirkulære økonomi⁴⁵ og EU's biodiversitetsstrategi for 2030⁴⁶ fremhæver den centrale rolle, som færdigheder spiller i omstillingen til en grøn og ren økonomi.
- (8) I Kommissionens meddelelse om en SMV-strategi for et bæredygtigt og digitalt Europa⁴⁷ fremhæves det, at tilgængeligheden af kvalificeret personale eller erfarne ledere er blevet det vigtigste problem for en fjerdedel af EU's mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder (SMV'er)⁴⁸, og at manglen på kvalificerede medarbejdere er den største hindring for nye investeringer i hele EU⁴⁹. Erhvervsrettet uddannelse er særlig relevant for SMV'er for at sikre, at deres arbejdsstyrke har de færdigheder, der er brug for.
- (9) I Kommissionens meddelelse om et EU med ligestilling: strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025⁵⁰ fremhæves betydningen af erhvervsrettede uddannelser for kvinder og mænd for at sikre kønsbalancen inden for erhverv, der traditionelt er domineret af mænd eller kvinder, med henblik på at modvirke kønsstereotyper.
- (10) Kommissionens meddelelse om EU-budgettet som drivkraft bag genopretningsplanen for Europa⁵¹ fastlægger en modig og omfattende plan for Europas genopretning. Planen er baseret på solidaritet og retfærdighed og er dybt forankret i Unionens fælles principper og værdier. I planen fastsættes det, hvordan der sættes skub i Europas økonomi, hvordan den grønne og den digitale omstilling fremmes, og hvordan den gøres mere retfærdig, mere modstandsdygtig og mere bæredygtig for kommende generationer.
- (11) Siden 2013 har ungdomsgarantien⁵² hjulpet unge til at komme ind på arbejdsmarkedet ved at tilbyde dem et kvalitetstilbud om beskæftigelse, videreuddannelse, en

⁴² COM(2020) 14 final.

⁴³ COM(2020) 274 final.

⁴⁴ COM(2020) 102 final.

⁴⁵ COM(2020) 98 final.

⁴⁶ COM(2020) 380 final.

⁴⁷ COM(2020) 103 final.

⁴⁸ SAFE-undersøgelse 2019, https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_surveys/safe/html/index.en.html.

⁴⁹ EIB's investeringsrapport 2018/2019, <https://www.eib.org/en/publications/investment-report-2018>.

⁵⁰ COM(2020) 152 final.

⁵¹ COM(2020) 442 final.

⁵² EUT C 120 af 26.4.2013, s. 1.

læringleuddannelse eller et praktikophold, senest fire måneder efter at de er blevet arbejdsløse eller har forladt skolen. Erhvervsrettede uddannelser har været effektive med hensyn til at lette overgangen til arbejdsmarkedet for unge, der risikerer udstødelse. I fremtiden kan en attraktiv og arbejdsmarkedsorienteret erhvervsrettet uddannelse, navnlig læringleuddannelser, spille en endnu større rolle under ungdomsgarantien i forhold til at forhindre, at unge bliver arbejdsløse, og forberede dem på fremtidige muligheder på arbejdsmarkedet, navnlig som led i den grønne og digitale omstilling.

- (12) Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) har til formål at sikre en bedre arbejdsmarkedsrelevans af uddannelsessystemet og lige adgang til livslang læring for alle gennem opkvalificerings og omskolingsmuligheder.
- (13) Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af "Erasmus": EU-programmet for uddannelse, ungdom og idræt og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1288/2013 fastsætter, at den integrerede karakter af programmet for perioden 2014-2020, der omfatter læring i alle sammenhænge — formel, ikkeformel og uformel og i alle livets faser — bør opretholdes for at fremme fleksible læringsforløb og give den enkelte mulighed for at udvikle de kompetencer, der er nødvendige for at klare udfordringerne i det 21. århundrede.
- (14) Denne henstilling bygger på en række initiativer inden for uddannelse og færdigheder, der er udviklet på europæisk plan, jf. bilag I, og den vil bidrage til den europæiske dagsorden for færdigheder med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed, den ajourførte handlingsplan for digital uddannelse, det europæiske uddannelsesområde og strategirammen for samarbejde på uddannelsesområdet.
- (15) Denne henstilling opfylder målet for det europæiske uddannelsesområde om at udvikle et reelt europæisk læringsrum, hvor inklusiv uddannelse af høj kvalitet ikke hæmmes af grænser, og som tager sigte på at fjerne hindringer for anerkendelse af kvalifikationer ved afslutningen af skoleuddannelser og videregående uddannelser og læringsophold i udlandet og arbejde hen imod en mere gnidningsløs grænseoverskridende validering af beviser for uddannelse og livslang læring.
- (16) Med udgangspunkt i prioriteterne for et styrket europæisk samarbejde om erhvervsrettet uddannelse (Københavnprocessen), der blev vedtaget som Rådets resolution den 19. december 2002⁵³, var målene om fleksible erhvervsrettede uddannelser af høj kvalitet og tværnational mobilitet fortsat kernen i den globale vision for modernisering af de erhvervsrettede uddannelser, som blev fastlagt af de ansvarlige ministre i 2010 i Bruggekommunikéet⁵⁴.
- (17) I Rigakonklusionerne af 22. juni 2015⁵⁵ blev ministrene med ansvar for erhvervsrettet uddannelse enige om en række prioriteter til støtte for opfyldelsen af denne vision som integreret i Rådets og Kommissionens fælles rapport for 2015 om gennemførelse af strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (ET 2020)⁵⁶ og i den nye dagsorden for færdigheder i Europa fra 2016⁵⁷, som gav Unionens

⁵³ EFT C 13 af 18.1.2003.

⁵⁴ <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/bruges-communication>.

⁵⁵ https://www.izm.gov.lv/images/RigaConclusions_2015.pdf.

⁵⁶ EUT C 417 af 15.12.2015, s. 25.

⁵⁷ COM(2016) 381 final.

erhvervsuddannelsespolitik endnu et kraftigt skub med et større fokus på tiltrækningskraft og kvalitet.

- (18) I Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 18. juni 2009 om fastlæggelse af en europæisk referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelserne ("EQAVET")⁵⁸ blev der fastsat en referenceramme med henblik på at støtte medlemsstaterne i at forbedre kvaliteten af deres erhvervsuddannelsessystemer og bidrage til øget gennemsigtighed i den erhvervsuddannelsespolitiske udvikling mellem medlemsstaterne. I de ti år, hvor EQAVET er blevet gennemført, har den sat skub i reformer af nationale kvalitetssikringssystemer, men har ikke bidraget væsentligt til forbedring af gennemsigtigheden af kvalitetssikringsordninger. Desuden blev den oftest anvendt i de skolebaserede grundlæggende erhvervsrettede uddannelser. Derfor bør EQAVET-rammen fra 2009 integreres i denne henstilling, og der bør tilføjes elementer til afhjælpning af manglerne ved dens gennemførelse vedrørende kvaliteten af læringsresultater, certificering og vurdering, høring af interesserede parter, læreres og underviseres rolle, arbejdsbaseret læring og de erhvervsrettede uddannelsers fleksibilitet. For at forbedre den gensidige læring, øge gennemsigtigheden og sammenhængen i kvalitetssikringsordninger i forbindelse med udbud af erhvervsrettede uddannelser og styrke den gensidige tillid mellem EU's medlemsstater bør der indføres peerevalueringer på EU-plan af kvalitetssikring på systemniveau.
- (19) Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 18. juni 2009 om etablering af det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse ("ECVET")⁵⁹ fastsætter målet om at forbedre anerkendelse, akkumulering og overførsel af læringsresultater og støtter mobilitet og livslang læring samt indføring af et EU-meritoverførselssystem for erhvervsrettet uddannelse. I de ti år, hvor ECVET er blevet gennemført, har det i vid udstrækning bidraget til udviklingen af en mobilitetsoplevelse af højere kvalitet gennem anvendelse og dokumentation af enheder af læringsresultater. ECVET-point blev imidlertid nærmest ikke anvendt, og ECVET førte ikke til, at der blev udviklet et europæisk meritoverførselssystem inden for erhvervsrettet uddannelse. Derfor bør denne rådshenstilling omfatte ECVET's centrale principper (f.eks. enheder af læringsresultater) vedrørende fleksibilitet. De ECVET-værktøjer (f.eks. uddannelsesaftale og aftalememorandum), der støtter mobilitet for lærende på erhvervsrettede uddannelser, skal videreudvikles inden for rammerne af andre EU-instrumenter, f.eks. dem, der støttes under Erasmus+-programmet. Det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem, der allerede er i brug, kan anvendes til erhvervsmæssige kvalifikationer på postsekundært og tertiært niveau.
- (20) I Rådets henstilling af 15. marts 2018 om en europæisk ramme for effektive lærlingeuddannelser af høj kvalitet⁶⁰ fastsættes der 14 nøglekriterier, som medlemsstaterne og interessenterne bør anvende til at udvikle effektive lærlingeuddannelser af høj kvalitet, der sikrer både udviklingen af jobrelaterede færdigheder og lærlingenes personlige udvikling.
- (21) Cedefops overvågning af de prioriteter, der blev aftalt i Rigakonklusionerne af 22. juni 2015, viser en række områder, hvorpå landene har gjort fremskridt med moderniseringsdagsordenen for erhvervsrettet uddannelse, navnlig hvad angår lærlingeuddannelser og arbejdsbaseret læring, kvalitetssikring, indførelse af mekanismer til forudsigelse af efterspurgte færdigheder og oprettelse af rådgivende

⁵⁸ EUT C 155 af 8.7.2009.

⁵⁹ EUT C 155 af 8.7.2009.

⁶⁰ EUT C 153 af 2.5.2018.

organer med deltagelse af arbejdsmarkedets parter, øget gennemtrængelighed og fleksibilitet og i den senere tid et stærkere fokus på digitale færdigheder. I lyset af den grønne og den digitale omstilling er der imidlertid behov for at udvide og forbedre udbuddet af erhvervsrettet efter- og videreuddannelse betydeligt både for unge og voksne, samtidig med at erhvervsrettede grunduddannelsers tiltrækningskraft og kvalitet øges.

- (22) Mange lande har iværksat initiativer til at fremme ekspertise inden for erhvervsrettet uddannelse og til bedre at forbinde erhvervsrettet uddannelse med økosystemer for innovation og færdigheder. På grundlag af disse eksempler er det lykkedes at afprøve konceptet "erhvervsekspertisecentre", der skal være referencepunkter i verdensklasse for uddannelse på specifikke områder, herunder både grundlæggende uddannelse og løbende opkvalificering og omskoling.
- (23) I den udtalelse om de erhvervsrettede uddannelsernes fremtid⁶¹, som Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsrettet Uddannelse vedtog i december 2018, fastlagde det visionen om fremragende, inkluderende og livslang erhvervsrettet uddannelse, der opfylder de fremtidige krav som følge af økonomiske, teknologiske og samfundsmæssige ændringer. I udtalelsen blev Kommissionen opfordret til at udarbejde et forslag til strømlining og konsolidering af EU's politikramme for erhvervsrettet uddannelse, forvaltningen heraf og eksisterende instrumenter i form af en overordnet rådshenstilling.
- (24) I nærværende henstilling skal erhvervsrettet uddannelse forstås som uddannelse, der har til formål at udstyre unge og voksne med viden, knowhow, færdigheder og/eller kompetencer, der kræves i særlige erhverv eller mere bredt på arbejdsmarkedet, og som kan gives i formelle og ikkeformelle sammenhænge på alle niveauer i den europæiske referenceramme for kvalifikationer, herunder tertiært niveau.
- (25) Denne henstilling er på grund af sin ikkebindende karakter i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet og bør gennemføres i overensstemmelse med EU-retten og national ret og praksis. Navnlig berører denne henstilling ikke direktiv 2005/36/EF⁶² som ændret ved direktiv 2013/55/EF⁶³ om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer og den dertil knyttede gensidige anerkendelsesordning,

HENSTILLER TIL MEDLEMSSTATERNE:

- (a) at arbejde på at iværksætte en EU-erhvervsuddannelsespolitik, der:
- *udstyre unge og voksne med de færdigheder, der er nødvendige for at fungere på et arbejdsmarked og i et samfund under udvikling og for at håndtere genopretningen og den retfærdige omstilling til en grøn og digital økonomi i en tid med demografiske forandringer og i alle økonomisk konjunkturer*
 - *sikrer inklusion og lige muligheder og bidrager til at opnå modstandsdygtighed, social retfærdighed og velstand*
 - *gør europæisk erhvervsrettet uddannelse til en global reference for udvikling af færdigheder*
- (b) at gennemføre foranstaltninger og investeringer til gennemførelse af denne politik i overensstemmelse med de principper, der er defineret nedenfor i punkt 1-23,

⁶¹ <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=20479&langId=en>.

⁶² EUT L 255 af 30.9.2005.

⁶³ EUT L 354 af 28.12.2013.

(c) og arbejde hen imod senest i 2025 at nå følgende **mål**, som indgår i relevante europæiske overvågningsrammer, bl.a. inden for uddannelse og social og beskæftigelsespolitik:

- **Andelen af færdiguddannede i beskæftigelse bør være mindst 82 %⁶⁴.**
- **60 % af nyuddannede fra en erhvervsrettet uddannelse har haft adgang til arbejdsbaseret læring** under deres erhvervsrettede uddannelse⁶⁵. Dette mål vedrører alle former for arbejdsbaseret læring og vil dermed bidrage til flere lærlingeuddannelsesmuligheder, der kan støttes med ungdomsgarantien.
- **8 % af de lærende på erhvervsrettede uddannelser har adgang til læringsmobilitet i udlandet⁶⁶.**

Erhvervsrettet uddannelse er fleksibel med hensyn til at tilpasse sig dynamiske ændringer på arbejdsmarkedet

1. Erhvervsuddannelsesprogrammer tilbyder en afbalanceret blanding af **faglige og tekniske færdigheder**, som er i god overensstemmelse med alle økonomiske konjunkturer, job og arbejdsmetoder i konstant udvikling og **nøglekompetencer⁶⁷**, herunder solide grundlæggende færdigheder, digitale færdigheder, tværgående færdigheder, grønne færdigheder og andre livsfærdigheder, som skaber et stærkt grundlag for modstandsdygtighed, livslang beskæftigelsesegnethed, social inklusion, aktivt medborgerskab og personlig udvikling.
2. Læseplaner, uddannelsesprogrammer og kvalifikationer inden for erhvervsrettet uddannelse ajourføres løbende ved hjælp af **solid viden om færdigheder** (dvs. systemer til sporing af færdiguddannede og mekanismer til forudsigelse af efterspurgte færdigheder, herunder på sektorplan og regionalt plan).
3. Erhvervsuddannelsesudbydere har en passende grad af **autonomi, fleksibilitet, støtte og finansiering** til hurtigt at tilpasse deres uddannelsesstilbud til ændrede behov for færdigheder, grøn og digital omstilling og økonomiske konjunkturer.
4. Erhvervsuddannelsesprogrammer på alle niveauer omfatter **arbejdsbaserede læringskomponenter**, der udvides yderligere, også inden for erhvervsrettet efter- og videreuddannelse. **Lærlingeordninger⁶⁸** udvikles yderligere for at forbedre ungdomsgarantiens tilbud⁶⁹ og suppleres af passende støtte⁷⁰ og foranstaltninger til at stabilisere udbuddet af lærlingeuddannelser og tackle små virksomheders særlige udfordringer.

⁶⁴ Dette omfatter nyuddannede i alderen 20-34 år, som har gennemført mindst en sekundæruddannelse på andet trin, og som for 1-3 år siden har forladt uddannelsessystemet.

⁶⁵ Dette omfatter nyuddannede i alderen 15-34 år, som for 1-3 år siden har forladt uddannelsessystemet. Indikatoren vil være baseret på data, der i 2021 indsamles som led i EU's arbejdsstyrkeundersøgelse.

⁶⁶ Dette vil blive målt som andelen af mobile lærende i et kalenderår ud af en kohorte af nyuddannede fra erhvervsrettede uddannelser i samme år. Indikatoren vil være baseret på mobilitetsdata hentet fra Erasmus+-data samt data om nyuddannede fra erhvervsrettede uddannelser hentet fra UNESCO, OECD og Eurostat. Desuden kan der eventuelt også anvendes data fra de nationale myndigheders mobilitetsprogrammer til at supplere Erasmus+-dataene.

⁶⁷ Som defineret i Rådets henstilling af 22. maj 2018 om nøglekompetencer for livslang læring.

⁶⁸ Som defineret i Rådets henstilling af 15. marts 2018 om en europæisk ramme for effektive lærlingeuddannelser af høj kvalitet.

⁶⁹ Som defineret i Rådets henstilling af 22. april 2013 om oprettelsen af en ungdomsgaranti.

⁷⁰ Disse kan omfatte virksomheders uddannelsescentre.

Fleksibilitet og udviklingsmuligheder er centrale for erhvervsrettet uddannelse

5. Erhvervsuddannelsesprogrammer er **individualiserede og centreret omkring den lærende**, tilbyder adgang til ansigt til ansigt-læring og digital eller blandet læring, fleksible og modulopbyggede forløb, der anerkender læringsresultaterne af ikkeformel og uformel læring, og åbner op for karriere- og læringsudvikling; efter- og videreuddannelsesprogrammer er udformet, så de hurtigt kan tilpasses til sektorernes, virksomhedernes eller den enkeltes opkvalificerings- eller omskolingsbehov.
6. Erhvervsuddannelsesprogrammer er baseret på **moduler eller læringsenheder**, og der er indført valideringsmekanismer, som giver mulighed for overførsel, anerkendelse og akkumulering af enkeltpersoners læringsresultater med henblik på at opnå en kvalifikation, en delvis kvalifikation eller et mikroeksamensbevis, alt efter hvad der er relevant⁷¹.

Erhvervsrettet uddannelse er drivkraft for innovation og vækst og forbereder digital og grøn omstilling og erhverv, der er stærkt efterspurgt

7. Erhvervsrettede uddannelser gøres modstandsdygtige, ved at de integreres i økonomiske strategier og industri- og innovationsstrategier, herunder strategier, der er knyttet til **genopretning og grøn og digital omstilling**. Som følge heraf skal udbuddet af **erhvervsrettet efter- og videreuddannelse** udvides betydeligt ved at fremme tilegnelse af iværksætterfærdigheder og digitale og grønne færdigheder afhængig af efterspørgslen.
8. **Erhvervsekspertisecentre** fungerer som katalysatorer for lokale erhvervsinvesteringer ved at støtte genopretning, grøn og digital omstilling, europæisk og regional innovation og strategier for intelligent specialisering og udvikling af erhvervsrettede uddannelser på højere kvalifikationsniveauer (EQF-niveau 5-8) og tilbyder innovative tjenester såsom klynger og virksomhedsinkubatorer for nystartede virksomheder og teknologisk innovation for SMV'er såvel som innovative omskolingsløsninger for arbejdstagere, der er i fare for at blive afskediget.
9. Erhvervsuddannelsesinstitutioner har adgang til den mest avancerede infrastruktur, har indført **digitaliseringsstrategier**⁷² og integrerer **miljømæssig og social bæredygtighed** i deres programmer og organisatoriske styring og bidrager dermed til gennemførelsen af FN's mål for bæredygtig udvikling.

Erhvervsrettet uddannelse er et attraktivt valg baseret på moderne og digitaliseret udbud af uddannelse/færdigheder

10. **Videregående erhvervsuddannelsesprogrammer** på EQF-niveau 5-8 videreudvikles for at støtte et stigende behov for videregående erhvervsrettet uddannelse.
11. Erhvervsrettet uddannelse er en del af det **livslange læringskontinuum**, og der findes **fleksible og gennemtrængelige** forløb mellem både erhvervsrettet

⁷¹ I overensstemmelse med Rådets henstilling af 20. december 2012 om validering af ikkeformel og uformel læring.

⁷² For eksempel hjælper SELFIE-værktøjet erhvervsuddannelsesinstitutionerne med at anvende digitale teknologier til undervisning og læring på en effektiv måde og styrke deres samarbejde med arbejdsgivere i arbejdsbaserede læringsordninger.

grunduddannelse, erhvervsrettet efter- og videreuddannelse, almen uddannelse og videregående uddannelse.

12. Erhvervsuddannelsesprogrammer gennemføres med en passende blanding af **åbne, digitale og deltagelsesbaserede læringsmiljøer**, herunder læringsbefordrende arbejdspladser, og støttes af avanceret og tilgængelig infrastruktur, udstyr og teknologi og alsidige pædagogiske metoder og værktøjer, navnlig IKT-baserede simulatorer, virtuel og udvidet virkelighed, der øger tilgængeligheden og effektiviteten af uddannelserne, herunder for små virksomheder⁷³.
13. **Lærere, undervisere og ledere** inden for erhvervsrettet uddannelse gennemgår grundlæggende og løbende faglig udvikling for at levere undervisning af høj kvalitet, fremme tekniske og digitale færdigheder og effektive, innovative undervisningsmetoder samt arbejde med digitale læringsværktøjer og i forskelligartede og multikulturelle miljøer. Deres karriereforløb bliver mere attraktive ved hjælp af bredere rekrutteringsmetoder, forbedrede karrieremuligheder, f.eks. hybridlærere/undervisere⁷⁴, samt et styrket samarbejde mellem erhvervsskolelærere/-undervisere og virksomheder.
14. **Internationaliseringsstrategier** støtter en strategisk tilgang til internationalt samarbejde om erhvervsrettet uddannelse, også i EU's grænseregioner. Sådanne strategier fremmer vellykket national praksis på verdensplan og deltagelse i internationale **fagkonkurrencer**.
15. Lærende og personale på erhvervsrettede uddannelser har muligheder for **læringsmobilitet**, herunder virtuel mobilitet, langvarig mobilitet og mobilitet til tredjelande, som lettes ved brug og anerkendelse af læringsenheder og relevante europæiske værktøjer⁷⁵.
16. Klare og brugervenlige oplysninger om lærings- og karrieremuligheder samt valideringsmuligheder i hele EU sikres gennem **livslange vejledningstjenester** af høj kvalitet, der udnytter digitale tjenester fuldt ud.

Erhvervsrettet uddannelse fremmer lige muligheder

17. **Erhvervsuddannelsesprogrammer er inkluderende** for sårbare grupper såsom personer med handicap, lavtuddannede voksne, etniske og racemæssige mindretal, herunder romaer, personer med indvandrerbaggrund og personer med færre muligheder som følge af geografisk beliggenhed. Målrettede foranstaltninger og fleksible uddannelsesformater forhindrer tidligt skolefrafald og støtter overgangen fra skole til arbejde.
18. Erhvervsuddannelsesprogrammer er **tilgængelige** via digitale læringsplatforme understøttet af værktøjer, udstyr og internetforbindelse, navnlig for sårbare grupper og mennesker i landdistrikter eller fjerntliggende områder.

⁷³ Disse kan desuden omfatte samarbejdsbaseret undervisning, tværfaglig og projektbaseret læring og nye organisatoriske metoder i uddannelsesinstitutioner og virksomheder samt kunstig intelligens.

⁷⁴ Ved hybridlærere/-undervisere forstås en type personale, der arbejder på deltid i en virksomhed og på deltid som lærer på en erhvervsskole eller et erhvervscenter. Denne tilgang har potentiale til at bidrage til et stærkere samarbejde mellem erhvervsskoler og virksomheder på en mere struktureret og hyppig måde. Hybridlærere kan bringe den nødvendige innovation med ind i skolemiljøet og kan afhjælpe den stigende mangel på erhvervsskolelærere og problemet med en aldrende lærerstand. Det skaber interessante karrieremuligheder for enkeltpersoner og giver både skoler og virksomheder fordele, bl.a. ved at dele lønomkostningerne.

⁷⁵ F.eks. modeller for aftalememorandummet og uddannelsesaftalen.

19. Målrættede foranstaltninger fremmer **kønsbalance** i traditionelle mandlige og kvindelige erhverv og adresserer både kønsrelaterede og andre former for stereotyper.

Erhvervsrettet uddannelse understøttes af en kvalitetssikringskultur

20. Den **europæiske referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelserne** (EQAVET-rammen) som beskrevet i bilag II er integreret i de nationale kvalitetssikringssystemer for både erhvervsrettet grunduddannelse og erhvervsrettet efter- og videreuddannelse. Den omfatter erhvervsrettet uddannelse i alle læringsmiljøer (f.eks. skolebaseret og arbejdsbaseret læring, herunder læringeordninger) og alle læringstyper (digitalt, ansigt til ansigt eller blandet), der udbydes af både offentlige og private udbydere, og understøttes af en række fælles indikatorer for kvalitetssikring inden for erhvervsrettede uddannelser, der anvendes både på system- og udbyderniveau, jf. bilag II.
21. Et **nationalt referencepunkt for kvalitetssikring** inden for erhvervsrettede uddannelser samler fortsat alle relevante interesserede parter på nationalt og regionalt plan for at:
- tage konkrete initiativer til at gennemføre og videreudvikle EQAVET-rammen
 - informere og mobilisere en lang række interesserede parter, herunder erhvervsekspertisecentre, for at bidrage til gennemførelsen af EQAVET-rammen
 - støtte selvevaluering som et supplerende og effektivt middel til kvalitetssikring for at gøre det muligt at måle resultater og identificere områder, der kan forbedres, herunder med hensyn til erhvervsuddannelsessystemernes og erhvervsuddannelsesinstitutionernes digitale parathed
 - deltage aktivt i det europæiske netværk for kvalitetssikring inden for erhvervsrettede uddannelser
 - give en ajourført beskrivelse af de nationale kvalitetssikringsordninger, der er baseret på EQAVET-rammen
 - deltage i **peerevalueringer**⁷⁶ af kvalitetssikring på EU-plan med henblik på at forbedre gennemsigtigheden og sammenhængen i kvalitetssikringsordninger og styrke tilliden mellem medlemsstaterne.

Gennemførelse på nationalt plan

Det anbefales, at medlemsstaterne træffer foranstaltninger til at gennemføre denne politik på nationalt plan sammen med arbejdsmarkedets parter og andre relevante interesserede parter. De bør i den forbindelse:

22. sikre bæredygtige offentlig-private **partnerskaber** for styring af erhvervsrettede uddannelser; inddrage arbejdsmarkedets parter og alle relevante interesserede parter, herunder erhvervsuddannelsesinstitutioner, industrier og virksomheder i alle størrelser, offentlige og private arbejdsformidlinger, formidlingsorganer såsom handels-, industri- og håndværksskammer, faglige organisationer og sektororganisationer, nationale koordinatore for ungdomsgarantien, ESF og andre EU-initiativer, sektoren for informationsteknologi, erhvervsekspertisecentre, klynger,

⁷⁶ En peerevaluering er en form for gensidig læringsaktivitet, der har til formål at støtte forbedringen og gennemsigtigheden af kvalitetssikringsordninger på systemniveau og er baseret på en specifik metode, der skal udvikles af det europæiske netværk for kvalitetssikring inden for erhvervsrettede uddannelser.

lærendes organisationer og forældreorganisationer samt lokale, regionale og nationale myndigheder; fremme sådanne partnerskaber på regionalt niveau og sektorniveau

23. gøre bedst mulig brug af de **europæiske gennemsigthedsværktøjer**, f.eks. den europæiske referenceramme for kvalifikationer, det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem (ECTS), Europass og europæiske færdigheder, kompetencer, kvalifikationer og erhverv (ESCO), lette automatisk gensidig anerkendelse af komplette eller delvise kvalifikationer og resultaterne af læringsophold i udlandet⁷⁷, give lærende mulighed for at anvende de forskellige Europass-elementer (f.eks. registrere deres erfaringer, færdigheder og kvalifikationer i en onlineprofil, der tjener til karrierevejledning, indhente digitalt underskrevet dokumentation og modtage forslag til og søge efter lærings- og jobmuligheder, kvalifikationer, validering, anerkendelse osv.)
24. gøre bedst mulig brug af **EU-fonde og programmer**, der støtter reformer og/eller investeringer i erhvervsrettede uddannelser, herunder digitalisering og miljømæssig bæredygtighed, f.eks. Next Generation EU (genopretnings- og resiliensfacilitet og REACT-EU), Den Europæiske Socialfond Plus, SURE, Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, InvestEU, Erasmus+, Horisont Europa, Interreg, programmet for et digitalt Europa, mekanismen for en retfærdig omstilling, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Moderniseringsfonden); stimulere yderligere investeringer i erhvervsrettede uddannelser både fra den offentlige og den private sektor
25. fastlægge de **foranstaltninger, der skal træffes med henblik på gennemførelsen af henstillingen** på nationalt plan inden for et år efter dens vedtagelse og følge op på deres gennemførelse, herunder med tilstrækkelige nationale ressourcetildelinger og med et stærkt fokus på at integrere digitalisering og miljømæssig bæredygtighed i hele sektoren for erhvervsrettede uddannelser

OG BIFALDER, AT KOMMISSIONEN AGTER AT:

iværksætte Unionens erhvervsuddannelsespolitik og støtte medlemsstaternes aktioner, bl.a. ved:

26. at sikre en **effektiv forvaltning** af EU's politik for erhvervsrettet uddannelse gennem trepartsudvalget Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsrettet Uddannelse på grundlag af et rullende arbejdsprogram og i samarbejde med generaldirektørerne for erhvervsrettet uddannelse⁷⁸, repræsentanter for lærende og erhvervsuddannelsesudbydere
27. at sikre, at EU's politik for erhvervsrettet uddannelse afspejles fuldt ud i videreførelsen af EU's genopretningsplan, den europæiske **grønne pagt** og den **nye industristrategi for Europa** og indgår i den europæiske dagsorden for færdigheder med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed, **handlingsplanen for digital uddannelse**, den overordnede ramme for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet og det **europæiske uddannelsesområde**

⁷⁷ I overensstemmelse med Rådets henstilling af 26. november 2018 om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau og ungdomsuddannelsesniveau samt resultater af læringsophold i udlandet.

⁷⁸ Generaldirektørerne for erhvervsrettet uddannelse udpeges af medlemsstaterne; Kommissionen fører liste over dem på grundlag af medlemsstaternes oplysninger.

28. at styrke støtten til **strukture reformer vedrørende lærlingeuddannelser** gennem støttetjenesten vedrørende lærlingeuddannelser og en ny styrkelse af den europæiske alliance for lærlingeuddannelser i synergi med ungdomsgarantien; gradvis at udvide **støttetjenester** til erhvervsrettet uddannelse i samarbejde med Cedefop
29. at støtte målet om gradvis at oprette og udvikle 50 europæiske platforme af **erhvervsekspertisecentre** og undersøge muligheden for at udvikle **europæiske kerneprofiler inden for erhvervsrettet uddannelse** som en del af Europass-platformen og i givet fald suppleret af erhvervsrettet digitalt indhold med henblik på at fremme de lærendes og arbejdstagernes mobilitet, den automatiske anerkendelse af kvalifikationer og udviklingen af fælles læseplaner, kvalifikationer og mikroeksamensbeviser inden for erhvervsrettet uddannelse
30. at støtte en kvalitativ og effektiv **digitalisering af udbuddet af erhvervsrettede uddannelser** inden for både skolebaseret og arbejdspladsbaseret læring ved at fremme brugen af **europæiske kompetencerammer** og **selvevalueringsværktøjer** såsom SELFIE⁷⁹ og undersøge gennemførligheden af en EU-dækkende undersøgelse for erhvervsskoler
31. at fremme **europæisk erhvervsuddannelse som en globalt reference for udvikling af færdigheder**, bl.a. ved at støtte internationalisering af erhvervsuddannelsessystemer i samarbejde med ETF, fagkonkurrencer og kommunikationskampagner for at øge de erhvervsrettede uddannelsers tiltrækningskraft og image og sikre brugervenlig adgang til information om erhvervsrettede uddannelser og dertil knyttede karrieremuligheder og ved at opbygge og videreudvikle Europass-elementerne
32. at støtte medlemsstaternes indsats for at gennemføre denne henstilling, styrke kapaciteten blandt erhvervsuddannelsesinstitutioner, herunder deres digitalisering og miljømæssige bæredygtighed, og fremme forskning i erhvervsrettet uddannelse på både nationalt plan og EU-plan gennem finansiering fra de relevante **EU-fonde og programmer** (Next Generation EU (genopretnings- og resiliensfacilitet og REACT-EU), Den Europæiske Socialfond Plus, SURE, Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, InvestEU, Erasmus+, Horisont Europa, Interreg, programmet for et digitalt Europa, mekanismen for en retfærdig omstilling, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Moderniseringsfonden)
33. at sikre **kvalitativ og kvantitativ overvågning** i overensstemmelse med de fælles mål, der er fastsat i denne henstilling, samt andre relevante data, herunder om investeringer, og benytte disse data i det europæiske semester og relevante europæiske overvågnings- og rapporteringsrammer og at **rapportere** til Rådet om gennemførelsen af henstillingen hvert femte år på grundlag af Cedefops årlige overvågning.

⁷⁹

https://ec.europa.eu/education/schools-go-digital/about-selfie_da.

Denne henstilling erstatter Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 18. juni 2009 om fastlæggelse af en europæisk referenceramme for kvalitetssikring af erhvervsuddannelserne ("EQAVET") og Europa-Parlamentets og Rådets henstilling af 18. juni 2009 om etablering af det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse ("ECVET").

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne

Formand